

ry Friday, by J. O. Shirvydas,
rid, \$2.00; Six months \$1.00.
dalis svieto:
\$1.00; per metus \$10.00.

Ave., Philadelphia, Pa

etu adrisai:

- s 22 Diamond St. Union City, Conn.
- t 15, 17 James St. Waterbury, Conn.
- a 229 S. Green St. Baltimore, Md.
- oyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
- 483, Hazelwood Sta., Pittsburgh, Pa.
- 453 W. 57 st. New York City, N.Y.
- 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
- 15, 45 Ward st., Worcester, Mass.
- 3, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
- 19 E. Center St. Shenandoah, Pa.
- s k a s 309 Charles St. Scranton, Pa.
- r b u t a 77 Center St., Pittston, Pa.
- , 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

erding, Pa.

nsing Ave., Philadelphia, Pa.

1 St. Chicago, Ill.

, Brooklyn, N.Y.

n, N.Y.

ny Ave. Springfield, Ill.

t., Brooklyn, N.Y.

lotojai

savo draugu, o mes duos
i tai koks instrumentas
duoti kaip premija, be
oji masina (grafofonas)
anoreje, jus gali turėti savo
mcerta dykal, ne koncerta koki
os armonikos ar smulko cypim
erta dideliu benų arba orchestra
arsiausių dainių, juokingas ir už
žodžių — viską, ką tik norėtum
lima pritaistyt. Paklausk artimiaus
zikaliskų instrumentų krautuvi,
amają masina "King" (Karalius)
jog ją visi pardavinėja po \$150
vrim, kad jus padotumet muma p
mūs geriausias tabaką cigaretoam
Mes prisijeiame jums visokiū
biskij. Austrisko, Boensko, lie
s lengvai tą tabaką gali parim
ima gau.
opoj, tabakas kurį jus draugal m
ok ji savo draugams. Ir jei jis lem
si mums apsigarsint. Už tai m
a tai vienintelė proga gaut dovani
50c. (stampoms), o mes išsiųsime
likusius \$5,50 ir pasiūksime jus su
dintas. PASARGA: tas dovani
mpauja yra gautinai apgarsint
af.

co Co.
76.
YORK. N. Y.

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kova"
Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaidinis Laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS
Prekiuojame: metų \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815-Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.
Nr. 4. Philadelphia, Pa. 22 d. Sausio [January] 1909 m. Met. V.

Pažink, kas tai yra socializmo mokslas!

I.

Tu, darbininke, visuomet esi nuvargęs ir tau sunku ir nuobodu klausyties apie tai, kur reikia sunkiai mistyti, nes, ištikrųjų, tu vargiai bepaneši darbo nuovargį, — kas gali drįsti krauti ant tavęs dar kokias nors naštas, kur tu ir dvasiškai nuvargtum? Aš tau noriu lengvai ir suprantamai papasakoti, kas tai yra socialistai ir koks tai mokslas. Bet pirm, negu aiškinti socializmo mokslą, žvilgtelėkim, kaip jį dauguma mūsų prastų žmonių supranta.

Vieni mislija, kad socializmas kokia-tai laimė, koks-tai puikus sapnas, kurį žmogui norisi dieną ir naktį sapnuoti, bet kame ta laimė, kame tasai sapnas — jie gerai nežino, jie kaip per dumus mato ir kalba apie kokią tai laimę, brolybę, lygybę; socializmo mokslas šiems žmonėms kokia-tai skaisti, puiki svajonė. Bet tau, darbininke, ne svajonės ir puikus sapnai reikalingi, — tavo darbas ir tavo gyvenimas per daug sunkus, kad tau būtų galima širdį raminti gražiomis pasakomis. Tau reikalinga tvirtai žinoti, kame socializmo mokslas, kaip jis gali išliuosuoti tave iš dabartinio skurdo; tau reikalinga žinoti, kur turi sukt — ar į kairę, ar į dešinę pusę, kad išbrist iš dabartinio gyvenimo liekuo. Todėl, darbininke, aš tau nieko nepasakysčiau, tardamas, kad socializmas yra laimė, lygybė, brolybė, meilė, laisvė. Tau tatau ži-

not dar labai mažai, tiek išgirdęs tu nepasinaudosi socializmo mokslu, kad galėtum pagerinti vargingą savo gyvenimą.

Kiti socializmo mokslą nesupranta arba, jį šiaip bei teip suprasdami, tyčia skelbia, kad socializmas — tai pragaro pasakos, bedieviškiausias mokslas, kursai įvykęs žmonių gyvenime sukeltų nematytas bėdas: įsai, girdi, ir dabar skrajojas lyg aitvaras įskėtęs nasrus ir jieškas praryti švenčiausius daiktus — šeimyną, nuosavybę, dorą, tikyba, bažnyčią, net patį dievą! O jau kas būtų, jei socializmas visai visų įgautų? Tūnot žmonės pavirstų, girdi, į Karūsus, visas pasaulis pavirstų į Sodomą ir Gomorą, piktybėms nebūtų galios, ir viską reiktų Viešpačiui išnaikinti siera ir ugnimi!

Tai koks baidus socializmo mokslas!

Bet Karūsus, Vokietijos social-demokratų darbininkų partijos narys, garsus visam pasauliui socializmo mokslų žinovas, sako, kad socializmas jį priešama lengviau esą sugrianti, kaip suvasi. Todėl ne per daug bijokis, skaitytojau, socializmo aitvarų, bet blaiyomis dūmimis, kur netavaruoja degantis sieros liepsnos, žvilgtelėk socializmo mokslą ir pasistenk jį suprasti!

Bet yra dar tokių, kurie rektė-rekia, jog esą socialistai, kurie mislija, kad užtenka užsiauginti ilgas kudlas, įsileisti į jas kaltunus, imti rankon gerą, šakotą lazda, apsilvilt juodus

ar raudonus marškinius, eiti į smuklę ar šiaip kur gerokai pasigert, pauzt, pasirodyt: «Kas prieš mane!» — ir jau socialistai! Bet tikėk, skaitytojai, kad ilgos kudlos, šakota lazda, raudoni marškiniai nieko bendro neturi su socializmo mokslu.

II.

Jei sakoma — «socializmo mokslas», nemanyk, skaitytojai, kad tai yra mokslas, kursai kaip ant delno parodo visą ateities žmonių gyvenimą, kursai parodo, kaip tuomet žmonėms bus gerai gyventi, kame bus žmonių laimė, kame bus žmonių brolybė ir tt... Apie ateitį socializmo mokslas daug ko nepranašauja, norint socializmo priešai šaukte-šaukia: «Socializmas viską griauja, kas dabar yra, bet-gi jūs, socialistai, pasakykit, kaip bus sutvarkytas ateities gyvenimas! Sakote, kad negalit, tai kaip gi jūs griaujat senuosius namus, jei neturit naujųjų nė pleno? Kaip gi jūs gyvėsit!»

Ir panašiai rečia-šaukia be galo. Bet, vyručiai, mažiau trukšmo! Kam jau tokį ermyderį kelti? Socializmo mokslas nurodo, koksai bus pamatas ateities gyvenimui, — rodos, jau to vieno turėtų užtekt. Socializmo mokslas ne tiek kalba apie ateitį, kiek apie dabartį. Tatai skaitytojui gal nė šiaip nė teip pasirodys, gal dilgterės galvoj: «Apie dabartį nebėr jau ko nė bekalbėt! Šiandien — vargas, vargas ir vargas! Bet kaip ryt bus?» Bet, skaitytojai, prisimink, kas Kautskio sakyta. Jeigu visas socializmo mokslas būtų tame, kad pranašauti rankais pasipuošiusią «žmonijos laimę», «lygybę», «brolybę», tuomet socializmą būtų labai lengva suprast: reiktų tik gerai išmolti šaukti — «Lai gyvuoja laimė, brolybė, lygybė, laisvė dar...» ir jau butume tikrais socialistais. Bet socializmą ne teip jau greit galima suprast ir, skaitytojai, nemanyk teipo-gi, kad užtenka perskaityt vieną trumpą straipsnį ir truputį ilgesnę knygutę, kad jau socializmo mokslą butum supratęs ir pažinęs. Socializmo mokslas platus ir gilus, kaip jūra ir jo nebandyk perplaukt įsisėdęs viename straipsnyje, — reikia daug skaityt, daug pasidarbaut, kad paimti socializmo vadžias į rankas.

Grudai randasi iš grūdų, vaikus gimdo tėvai, grudai išduos trečius grudus, vaikai savo laiku bus tėvais... Jeigu šiandien fabrikantas ar dvarponis samdosi darbininkus, tai da yra žmonių, kurie prisimena baudžiaivos laikus, kur turėjo net jie patys eit į dvarą ponui 3-4 dienas dirbti; seniau buvo da kitaip — nebuvo net ponų, kuriems būtų buvę dvarai: žmonės ganė gyvulius ir gyveno teip, kaip kad pasakojama apie Abraomą, kuriam buvus gyvulių banda ir didelė-didžiulė šeimyna (žinoma, ne vieno Abraomo), kuri klausius Abraomo, kaip tikro tėvo; pirm Abraomo da maž-daug buvo teip, kaip skelbia graži pasaka apie Adomą ir Jievą: žmonės gyveno miškuos, mito medžių vaisiais, nė sėjo, nė akėjo, nė gyvulių turėjo, labai skurdžiai gyveno, bijodamies baisy žvėrių, perkunų su žaibais, miško ošimo... Tat buvo seniai seniai, niekas to neatmena, niekur knygoose apie tat tuo laiku nebuvo parašyta, nes žmonės ir jokių knygų neturėjo — apie tokį gyvenimą tik spėjama pagal dabartinių laukinių gyveni-

mą... Nebuvo tuomet išartos žemės sklypelio; nickas supratimo apie žagrę neturėjo, nebuvo nė kelių, nė miestų, nė šiaip kokių darbo įrankių, žmonės vaikščiojo nuogi, nepažino gėdos... Viskas buvo kitaip. Sulyginus senovės laikus su tuom, kas dabar yra, mes matom, jog viskas yra persikeitę. Žmonėms begyvenant ir truisiant, atsirado šokie ar kitokie ponai, — netiesa, kurie sako, buk ponai atsiradę per suktybes buk tai jųjų padarytąsias ir ne dievas pastatė ponus ir karalius tarp žmonių, kad juos valdytų ir už tai nuo žmonių dešintis kailių imtųs, — tie, kurie seniau šeimynoje, kuopų tvarkė darbą ir kurie savo laiku buvo naudingi, vis labiau ir labiau atsiskyrė nuo kitų šeimynos ir kuopų narių, emė žūrēt į save, kaip į valdonus, o į kitus, kaip į valdomuosius. o valdomiejie patys tai pripažino ir žiūrėjo į savo valdonus žemo į aukštą, ir ponų pradžios mes turim jieskot dabar žilų senovėj, kur «ponai» lygiai su «ne ponais» dirbo vieną visieną daudingą darbą. Bet ponai persimainė, visi persimainė, laikas ilgas, žemė plati — visa ėjo mutulių-mutuliais, — tai gali mums parodyt viena istorija, — galų-gale mes pasiekėm tokį žmonių gyvenimo laipsnį, kur žmonės yra suskilę į klasas, — kapitalistus, dvarponius, darbininkus, — kur vieniems priguli darbo įrankiai, fabrikai, žemė, mokyklos ir šviesa, o kitiems (darbininkams), kur nėra nė laukų, nė darbo įrankių, nė fabrikų, kuriems mokyklų (ir tai žemųjų) durys užtruputį pravertos. Darbininkams reikia samdytis ir eiti dirbti pas kapitalistus. Kapitalistai juos samdo, kad išdirbti turus ir pelną gaut juos parduodant. Dabar vis perkama parduodama — iš to, mat, randasi pelnas, bet pelnas, ties sakant, nesirastų, jeigu nebutų perkamas ir parduodamas ne paprastas tavoras — butent, darbo spēka. Nepaprastas tavoras toji darbo spēka! (Aiškiau tariant, darbininko samdymas). Šisai tavoras daro tokius stebuklus, kokių kiti tavorai neįstengia daryti. Kada kapitalistas samdosi darbininką per dieną už rublį, tai reiškia, kad kapitalistas duoda darbininkui tiek, kad jisai galėtų dirbt, kiek tik joje darbo spēka leidžia; jei kur darbininkai tampt nesusipratę, nesusivieniję, tuomet darbo spēką kapitalistas dirbina tiek, kiek tik šioji «spėka» gali pakelt, tuomet darbininkas paverčiamas į gyvulį, — jam nebegalima pačiam sau nė valandėlės pagyventi, — darbininko spēką, kaip kokį kamuolėlį, kapitalistas sau nusivynioja, darbininko spēka paversta į kapitalo pelną. Dabar, kuomet viskas išdirbama parduavimui, kuomet viskas turi suktis apie pinigą, kolaik, darbiai tariant, «perkama darbo spēka», — neišvengiamai kyla išnaudojimas, nėr ko šaukt, kad kapitalistai apmonija darbininkus, viskas eina labai teisingai, tik bėda tame, kad draugijoje, kur išdirbama tavorai (daiktai) — patys darbininkai yra atsidirę tavorų vietoj, dėlto, kad jie neturi kuom dirbti iš ko gyventi, kad jiems dabar noroms-nenoroms reikia pasisamdyti kapitalistui, arba — gražiai tariant — «parduot savo darbo spēką».

(Bus pabaiga).

(Pirmo) skaitint

3-16. 1865 m.
hon.
4-11. 1793. Pr
liucijinės valdžios tei
5-18. 1772. Re
97 m. Rusijos minist
streikais prispirti nu
6-19. 1897. Tė
Palangos progimnazij
mi eiti ant rusiškų pa
7-20. 1849. Det
liucijoj.
8-21. 1793. Pra
kirto galvą.
9-22. 1905. «Re
džia Rusijos didžiosio
pradžia. Sukilėlių v
čiai nuosavini valdytų
(čyzių).

Socializmas

Pa

Iškilus nesuipratim
kaikyt teises prie abeju d
jų yra, jog darbininkai
kų, kapitalistų turtas t
yra visai lengvu išimt iš
gal daryt ši ar tą, tai da
las išimt panašų uždraudi
šiaip ar teip elgties.

Toks dalykų stovis m
galybų tame reikale visai
nom.

Teip turėtuomet ir jųs
malonių: paimt savo reika
ir visada prižadais liks.

Tokie žodžiai, kuriuos
dru pergyvenės ir tiek varg
ninkas pergaletojais — tur
lijoj tuos sunkumus jau
koj, mes tebeužsimame.

Amerikos darbininkai
kadaangi jis vedė kovą su ka
ninkai n i e k o n e a n d o s,
ly, arba konservatorių parti
tams, bėgiot paskui savo
ratas.

Į darbininkų atsiskyrim
die nurodo sekancius dalyk
mėjo.

1) Atlyginimas darbin
pasaulij.

2) Įstatymas, aprūpinat

MUSU KALENDORIUS.

Sausio mėnesis.

(Pirmoji skaitlinė yra senoji, o antroji naujojo metaskaitlius).

3-16. 1865 m. Mirė garsus prancūzas anarchistas Prudhon.

4-17. 1793. Prancūzijos karalių Liudvika XVI revoliucijinės valdžios teismas pasmerkė myriop.

5-18. 1772. Revoliucija Kopenhagoj (Danijoje). 1897 m. Rusijos ministrai ir pabriku inspektoriai darbininkų streikais prispirti nutarė sutrumpinti darbo dieną.

6-19. 1897. Tėvai pasipriešina prieš tikėjimo varžymą Palangos progimnazijoje, atimdami vaikus, kurie buvo verčiami eiti ant rusiškų pamaldų.

7-20. 1849. Dembinskis išrinktas vadu Vengrijos revoliucijoje.

8-21. 1793. Prancūzijos karaliui Liudvikui XVI nukirto galvą.

9-22. 1905. «Raudonasis Nedėldienis» Peterburge. Pradžiai Rusijos didžiosios revoliucijos. — 1863 m. Lėkmečio pradžia. Sukilėlių valdžia apskelbė manifestą, kad valdžia nuosavai valdytų žemę, be jokių išperkamuju mokėsi (čyzių).

Socijalizmas Anglijoje ir Amerikoje.

Pagal Rose Pastor Stokes.

(Pabaiga).

Iškilius nesuipratimams, negalimas daktas bepartviškai pritaikyt teisės prie abiejų disputantų. Pirmiausia visų teisėjų yra, jog darbininkai yra visad neteisingi, ir nežiūrinti nieką, kapitalistų turtas tur būt apsaugotas, ir kada kapitalistams yra visai lengvu išimti iš teismo uždraudimą, kad darbininkai negal daryt ši ar tą, tai darbininkams beveik visai negalimas daktas išimti panašų uždraudimą prieš kapitalistus, kad jie negalėtų šiaip ar taip elgties.

Toks dalykų stovis mums nepatiko, mes stengėmės teismų galybę tame reikale visai panaikinti, ir dirbom, kol nepanaikinom.

Teip turėtumėt ir jus elgties, visai nelaukiant kokių Bryaho malonių: paimt savo reikalus į savo rankas, nes tie prižadai tušti ir visada prižadais liks.

Tokie žodžiai, kuriuos ištarė žmogus, kuris tiek politiškų audrų pergyvenęs ir tiek vargo patyręs išvedė savo draugus darbininkus pergalėtojais — turi savyje didelę svarbą; draugai Anglijoje tuos sunkumus jau pergyveno, su kuriais čion, Amerikoje, mes tebeužsiimame.

Amerikos darbininkai privalo įsidėmėt žodžius Keir Hardie, kadangi jis vedė kovą su kapitalo tarnais ir žino gerai, jog darbininkai nieko nenaudės, prisiimdami už savo geradėjus liberalų, arba konservatorių partijas. Todėl pakanka ir mums, amerikiečiams, bėgiot paskui savo suviliotojus republikonus ir demokratas.

Iš darbininkų atsiskyrimo nuo kapitalistų Anglijoje drg. Hardie nurodo sekančius dalykus, kuriuos Anglijos darbininkai laimėjo:

1) Atlyginimas darbininkams nelaimėse — geriausias visam pasaulyje.

2) Įstatymas, aprūpinantis bedarbius.

3) Įstatymas, duodantis darbininkams teisę aprūpinti kūdikius mokyklose maistu, jei to reikia.

4) Pensija senatvėje.

5) Gana darbininkams prielankūs įstatymai apie žemę.

6) Aštuonių valandų darbo diena kánakasiams — dabar komisijos rankose; bus įstatymu kitais metais.

7) Geležinkelių socializacija (visuomenės nuosavybė).

8) Kita meta iš valstijos išdo bus paskirta tam tikra pinigų suma gėrimams auginti.

Drg. Hardie pasakoja apie savo partijos nuveiktus darbus ne su pasididžiavimu, bet su vilčia, kad ir Ameriko darbininkai gaus nors panašiu keliu eiti ir elgties. Jis aiškiai kalbina Amerikos darbininkus pamest visas nesąmones ir sutraukt visus ryšius, kurie riša juos su sąmonsioms kapitalistų partijomis, o balsuot už Eugeni V. Debsa ir socialistų platformą.

«Visuomeninė valstybė, ypač Milwaukee miestais — sako Hardie, — yra geras pavyzdys socializmo, kuris savo šaknis leidio gyvenimui. Teb, kaip ir visur kitur, socialistas pradėda jaustis, jog jie yra atsakomybė už principus prieš pasaulį. Visi plepalai apie revoliuciją — betvarkė yra užmiršti ir dabar matoma juos bedirbant, panaudojant kiekvieną mažiausią progą pagerinti darbininkų būvio. Visuomeninė jie atlieka darbus, ir vertėtu ir kiti valstybių darbininkams jų pėdomis sekt».

Tarar Jūs, drg. Hardie, tikit, jog socialistas pasiusti į įstatymleidystės namus (kongresą), išrinkti į miestų valdybą ir kitas aukštas vietas panaudos kiekvieną progą darbininkų labui».

«Suprantama; o darbininkų minia tuo pradės eit gėbt, teip, kaip Britanijoje, kaip tik darbininkai ims s a v o reikalus į s a v o rankas».

Keir Hardie yra gabus apginėjas moterų teisų, ir kada Belfasto 1907 m. Darbininkų Partijos kongrese atsirado priešų, norinčių duot moterims pilnų teisų, jis smarkiai stojo už lygiais balsavimo teises visiems suaugusiems be skirtumų lyties, o kada, įp inėsimui grėsė pavojus, jis pažadėjo rezignuot.

«Aš esu už pilnas teises moterims, tyrai iš principų — sako Hardie, — o be to aš reikalauju jom pilnų teisų, kad to reikalauja socializmas».

Paklausus Hardies, ko reikalauja ateityje Darbininkų Partija Anglijoje, jis atsakė, jog dabar visi socialistai darbuojasi apie įstatyma teip vadinamos teisės prie darbo, idant kiekvienas žmogus, norintis dirbt, gautų darbą, t.y. idant valdžia suteiktų darbą, arba duotų tokian žmogui bedarbių užlaikymą.

Prie užnandžio prašant susirinkusius, drg. Hardie papasakojo savo santykius su Carnegie (prieš valdonas milijonierius).

Tu laika, prieš Homestead streiką Keir Hardie atsisiėpė visuomenę prašydamas pinigines pašelpas rinkimų agitacijai apskelbdamas, jog visi pinigai, nežiūrint iš kur kas prisius, bus priimti. Visi pinigai turėjo būt pagarsinti nuo ko gauta ir suvartoti naudingiems dalykams.

Ant to atsiskankimo Andriejus Carnegie prisuntė 500 dol.

Priešas Hardie atsirado kebliam padėjime, jis ėmėd nesitiktė, kad vargmuo jo agitacijos duotų pinigų tokie žmonės, kaip Carnegie, turėd reikalai yra ganubyt, spaust ir iššaudot tūbs, kurio užsuvimo dėlei Hardie pasiūventęs yra. Vienok pinigų buvo it turėjo palaikyt, nes buvo apskelbęs, jog visus pinigus priims, nežiūrint, kas juos duotų, todėl nors nenoroms, bet tuos nelaimingus 500 dol. turėjo pasilaikyt.

Vienok jis negalėjo niekaip sąvės už tuos nesvarius, nuo darbininkų suimtus 500 dolerų nuširamint. Naktimis, kaip kokia baidyklė, tie pinigai nė užmigt jam neduodavė.

Apie tą laiką, kada Homestead prasidėjo streikas, jis turėjo aplaist sekretorystę savo unijoje. Jo draugai darbininkai atsidėkavodami jam už jo darbą jų apdovanojo jo pačia

auksine špilkute, o jam davė kapšiuoką pilną auksinių — 100 svarų šterlingų — t.y. 500 dolerių.

Tada Hardie paėmęs tuos Carnegie duotuosius 500 dol. nu-siuntė atgal į Homestead to paties Carnegie'o alkaniems darbi-ninkams.

«Tokiu būdu, — pridūrė Hardie nusišypsodamas, — aš nuva-liau savo sąžinę nuo Carnegie'o nešvariųjų pinigų, sunaudodams juos jo paties kankinamų darbininkų naudai».

«Bet darbininkai užtėmyję, ką aš padariau, tuo atidarė aukų rinkliavą vienam darbininkų laikraštyj, idant surinkt atgal tuos penkis šimtus dolerių, ką jie ir padarė, nežiūrint mano protesto».

Parcė iš Pažvelsio.

Vincas Kudirka

(Kapsas).*

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai
...žemyn gulvas leakia.

Grūdžio 31 d. praėjusiųjų metų sukako 50 metų nuo gimimo vieno didžiųjų mūsų visuomenės veikėjų antrosios eilės, skaitant nuo lietuvių tautos susipratimo pradžios — Vinco Kudirkos, žino-mo savo raštais kaipo Kapsos.

V. Kudirka gimęs 1858 metais gruodžio 31 d. Pažerių kaime Vilkaviškio pavieto Suvalkų gubernijos, būtent toje Suvalkų gu-bernijos dalyje, kuri vadinasi k a p s a i s, nuo ko ir Kudirka pasirinko sau slaptavardį savo raštuose.

Tėvai Kudirkai, kaip paprastai dedasi tarp mūsų pasiturin-čiųjų valstiečių, sumanė leisti savo sūnų Vincą į... kunigus ir 1871 metais nuvežė į Marijampolės gimnaziją. Čia pabaigus jam šešias klases, tapo išvežtas į Seinų dvasiškąją seminariją, ku-rią po dviejų metų jis apleido, kaipo «nepašauktas» į dvasiškąją luomą, ir vėl įstojo į Marijampolės gimnaziją, kurios mokslą — 8 klases — ir pabaigė 1881 metais.

Pabaigęs gimnaziją, nuvyko į Varšavą ir įstojo į universi-tetą, išsyk į filologijos (kalbažinystės) skyrių, o paskui — į me-dicinos arba vaistininystės, kurį ir pabaigė 1889 m. — Uni-versitetą pabaigęs, jis pradėjo praktikuoti vaistininystę Šakių miestelyje, Naumiesčio pavieto, ir tuojaus įsteigė laikraštį «Var-pa», skiriamą apšviestiesiems lietuviams (inteligencijai). Neuzil-go, teip pat Kudirkai daug prisidėjus, atsirado «Ukininkas». Abu tuodu laikraščiai buvo leidžiami Tilžėje, Prusijoje, nes Rusijos Lietuvoj, kaip žinoma, lietuvių spauda buvo uždrausta.

Vinco Kudirkos dvasios pasikilnijimus ir jo pažvalgų apsirei-škimą geriausiai matome «Varpe», ypatingai jo publicistikoje tame laikraštyje po bendru antrašu «Tėvynės Varpai». Čionai jis apima daugiau mažiau visus judėjimo apsireiškimus, apžiūri visas gy-venims puses, o tas viskas atsižymi dailės antspauda, nuosek-liais ir aiškiais išsireiškimais. Iki 90 tų metų praėjusiojo šimt-mečio tarp lietuvių veikėjų Lietuvoje nebuvo matyt aiškių pa-žvalgų skirtumų. Tatai pradėjo aiškėti 92-93 metuos. 93 metuos «varpininkų» dalis jau sutvėrė arba uždėjo pamatus iki šiol gy-vuojančiai Lietuvos socialdemokratų partijai, nepamesdami iki 1903 metų bendradarbiavę «Varpe» ir «Ukininke». Apie tą patį laiką matome ir Kudirkos pažvalgų permainą. Jis pir-miau bandė taikintis su dvasiškija, kad išvien nešti šviesą tarp tamsiųjų žmonių budint juos «iš letargiško miego». Bet pasiro-džius, kad dvasiškija kitaip supranta tą šviesą, kaip jai rūpi klerikalizmas arba dvasiškių valdonavimas, — Kudirka nenusi-lenkia prieš klerikalizmą, kritikuoja jį. Šviesuoliai jau pasidalina

* Iš referato, skaityto „Laisvės“ Klubo susirinkime sausio 8 d. Philadelphiaj 1911 m. „Lietuvos“ draugystės susirinkime Philada.-Frankforde sausio 9 d. 5 m.

į du pulkus: pirmiečius iš vienos pusės, o iš kitos — atgaleivius ir konservatorius, prasmėje: norinčius užlaikyt žmones žemiaus savęs... Kudirka stoja vienu nuosekliausiųjų pirmiečiųskosios pa-kraipos vadovų. Dvasiškija išleidinėjo laikraštį «Apžvalga». Su juo Kudirkai ne sykį prisiėjo kovoti, ir jis užtai jau gavo «be-dievio» vardą, nors jis platino tik apšvietimą, o ne bedievybę. «Apžvalga» užbaigė savo davatkystės amžių — mirė. Atsirado jos vietoj «Tėvynės Sargas». Ir Kudirka «Tėvynės Varpuose» pasi-tyčioja, rašo:

«Apžvalga, bedavatkaudama, susilankė sunaus, kuriam aut krlkšto davė vardą Tėvynės Sargas»...

Jau prasidėjo rodytis luomų skirtumai, arba kaip dabar tan-kiai sakoma — partyviškumai, ir to neišvengė nė Kudirka, nors jis ir buvo pasišventęs visuotinai žmonių laisvei ir gerovei. Nenu-silenkė jis prieš atgal traukiančią klerikalizmo vilni, kuri jam būt užtikrinus šiltesnį gyvenimą, — jis buvo pirmievis, tikras, teisin-gas visuomenės darbininkas ir savo eilėse, rašytose «laisvomis va-landomis», šaukia apsišvietėlius į darbą:

«Keikite... Kelkite... Kelkite...»

Pataria nepaisyti jei vienas statomo laisvės ir laimės namo stulpas išluš:

«...vieton ano stulpo tąją pačią dieną
Tuo kitą statykit...»

Matydamas, kaip kiti mokslą įgijusieji ir dirbusieji žmonių labai, pagalios atsitraukė nuo jų, Kudirka savo eilėse «Šviesuo-liams» išreiškia apviltų žmonių skundą, kad juos šaukė nuolat tie «šviesuoliai» prie mokslo, apšvietimo, kol buvo ramu, o kai už-ėjo priespaudos audra, tai — jų «kaip niekšai pabėgot mus vie-nus palikę»...

* * *

Ir Kudirka visą savo amžių nepabėgo nuo žmonių, neliovė dirbęs jų laimei, neliovė jų gyvenimo dailinę, tobulinę.

Vincas Kudirka iš jaunystės buvo jautrus prieš žmonių skriaudas ir priespaudą. Jo prote iš pat jaunystės pradėjo augti revoliucijoniška mintis, teip, kad jau beeinant universiteto moks-lus jis valdžiai pasirodė pavojingas ir 1885 metais Varšavoj žan-darai jį paėmė į kalėjimą, kaltindami už priklausymą prie «slaptos draugijos, užsidavusios sugriauti esančią tvarką»... 1905 metais Plokščinoose (Naumiesčio pav.) jį vėla areštavo ir ligustą nugabe-no į Kalvarijos kalėjimą; neilgai čia jį laikė, nes valdžia, mato-mai, nenorėjo, kad jis čia kalėjime numirtų. Tačiau Kudirka, išleistas iš kalėjimo da ketverius metus pagyveno, da daug darbo, šviesos darbo padarė mūsų visuomenei. Tai buvo darbo žmogus, dirbo ne sau, bet kitiems, savo artymams ir tuomi užsitarnavo pa-garbą nuo kitų.

* * *

Vincas Kudirka buvo revoliucjonierius.

Jis ir mirė, būdamas tokiu. Prieš pat smertį parašytuose veikaluose yra vienas vadinamas «Velinės». Tai yra vertimas iš Adomo Mickevičiaus, genijališkojo lenkų poeto, kuris teip pat bu-vo savo gadynės revoliucjonierium. Jis pasiremdamas žmonių pasakomis-mytais, parašė ilgą veikalą vardu «Diedai». Tos žmo-nių pusiau-pasakos, pušiau-įtikėjimas pacina iš baisiųjų verguvės ir baudžiavos kankynių. Ilgus amžius ponų kankinami žmonės ne-žinojo kitokios išėigos iš tų kankynių, tai nors pasakomis keršijo savo nevidonams: visus garsiausius kankintojus pavertė, po jų mirties, į draskančius paukščius ir kitokius biaurius gyvius, ku-rie per amžius kenčia alkį, šaltį, oro biaurumą ir patys draskosi ir mušasi tarp savęs. Nors tamsybėj pasinėrė buvo žmonės, bet jie nebijojo savo nevidonams bent po mirties paskirti tas pačias kan-čias, kokias jie gyvi būdami užduodavo žmonėms vergučiams. Anot tos pasakos, tie kankintojai-(jų dūšios) ypač labiau kan-

kindavosi velių arba dūšiu
dabar būva tą dieną po «
«Velinės» yra tai vien
Bosijoj leidžiami, bet
buvo tenai uždrausta. J
linejonierų — kalinių —
kalbas, mintis ir valdžio
drūntintojus. «Velinės»
kimų, kad net man, nor
beskaitant.

«Numirus jau buvo

Pajuto krauj, kelias

Kaipo slogotis, krauj

Ir trokšta kraujo, trok

Teip, trokšta kraujo, ty

kiadojų — trokšta jų kraujo tū

laimę padaryti, o juos pačius t

lia jų kraujo. Tas tik ištesin

liamų troškimą...

Vincas Kudirka tatai rašė a

šėdam... Jis buvo ir mirė esąs

sto amžiojo surėdymo griovėju.

skurdūjų ligą, kuri jį nutvėrė jau

tuosioji viltis ir dirbti tam, kad

Ir mirė be laiko, vos 41 metų tesu

brives ir laimes dar statomo namo

daugai būrys priekai ramybės ir i

ly, net jo paminklo Naumiesčio k

mediniam, kaip nė vienas revoliu

romas ir varijame laisvės darbą t

tas nuolatini ano žemės veido visi

dirbti, kad neties išaukinta prieža

ties.

Mano krauj yra Vinco Kud

jo gyvenimo ant žemės, kad juomi g

buo lietuvių tautai garbę, ir kad g

daugai jo mirė — stulpo išlūžimą, —

taip jo darbu, brivusių darbu, kel

«An darbininkas ir kas dirbi

ty apsi būtina Vinco Kudirkos

«Kelkite... Kelkite... Kelkite

ir vien atsigręžus atgal eiman

muo laisvės namo stulpas, ženkim

laikais

«Ta vieton ano stulpo tąją pa

«Tuo kitą statykit!»

Laisvė

(Marselietės g)

Jų kėnsai išilgai ejom, myn

buo virškės pievas, lankus,

ir laimiami lenkdamies skynė

kaip grauniusius mūsų krašto ži

«Mūsų norėjom vainiką nup

ty mūsų šalies žolynų

ir mat Laisvės galvos prik

Kad jį ejo prie savo sūnų.

Atleikit pas Laisvę jau

Atleikit, mes ją vainik

Kaip motiną tikrą būd

Visi, visi, visi!

o iš kitos — atgaleiviu
s užlaikyt žmones žemiau
usijų pirmeiviškosios pa
jo laikraštį «Apžvalga»
ir jis užtai jau gavo «be
ietimą, o ne bedievytę
amžių — mirė. Atsirad
«Tėvynės Varpuose» pas

ukė sunaus, kuriam a

imai, arba kaip dabar ta
švengė nė Kudirka, nor
laisvei ir gerovei. Nena
alizmo vilni, kuri jam bū
o pirmeivis, tikras, teisi
e, rašytose «laisvomis va

o laisvės ir laimės nam

dieną

iejie ir dirbusiejie žmoni
rka savo eilėse «Šviesu
kad juos šaukė nuolat t
ol buvo ramu, o kai t
niekšai pabėgot mus vie

*
dėgo nuo žmonių, nelio
ilines, tobulines.

vo jautrus prieš žmoni
t jaunystės pradėjo aug
einant universiteto moks
1885 metais Varšavoj ž
ž priklausymą prie «slap
šia tvarka»... 1905 met
areštavo ir ligustą nugab
laikė, nes valdžia, mat
mirtį. Tačiau Kudirka
pagyveno, da daug dar
Tai buvo darbo žmog
ms ir tuomi užsitarnavo p

*
erius.

š pat smertį parašytuo
ės». Tai yra vertimas
ų poeto, kuris taip pat b
Jis pasiremdamas žmoni
vardu «Diedai». Tos žm
aeina iš baisiųjų vergu
ponų kankinami žmonės
tai nors pasakomis kerš
ankintojus pavertė, po
okius baurius gyvius, k
iaurumą ir patys drask
sinėre buvo žmonės, bet
ties paskirti tas pačias k
avo žmonėms verguči
dūšios) ypač labiau k

kindavosi velių arba dūšių atminimo dienoje — velinėse, kurios dabar būva tą dieną po «Visų šventųjų».

«Velinės» yra tai viena dalis minėtų «Diedų». «Diedai» buvo ir Rusijoje leidžiami, bet «Velinės» dėl savo revoliucijoniškumo buvo tenai uždrausta. Jose Mickevičius aprašo tos gadinės revoliucionierių — kalinių — kurių tarpe ir jis buvo, — gyvenimą, kalbas, mintis ir valdžios bei ponų-turėjų šunybes, prispaudos drūtintojus. «Velinėse» yra teip smarkiai-revoliucijoniškų išsireiškimų, kad net man, nors esu revoliucionierius, šiurpu darosi beskaitant.

«Numirus jau buvo mano dvasia;
Pajuto kraują, kėlėsi iš naujo.
Kaipo slogutis, kraujo alkana
Ir trokšta kraujo, trokšta kraujo, kraujo!»

Teip, «trokšta kraujo», tyronų-budelių kraujo, žmonių-kankintojų — trokšta jų kraujo tie, kurie norėjo žmonėms laisvę ir laimę padaryti, o juos pačius tyronai paėmė ir kankina, ir šiurpia jų kraują. Tas tik išteisina tokį revoliucionierių-kankinių žiaurų troškimą...

Vincas Kudirka tatau rašė ant paskutinio paliegio patalo gulėdamas... Jis buvo ir mirė esąs revoliucionierium arba netikuso esančiojo surėdymo griovėju. Jis mirė džiova, ta vargdienių, skurdžių liga, kuri jį nutvėrė jau einant mokslus, kuomet pats turėjo rūpintis ir dirbti tam, kad galėtų pabaigti tuos mokslus. Ir mirė be laiko, vos 41 metų tesulaukęs. Lūžo Lietuvos skurdžių šviesos ir laimės dar statomo namo stulpas, jam ir ant kapų neduoda biau rus priešai ramybės ir iškapejo jo paveikslėlių bei parašą ant jo paminklo Naumiesčio kapinėse. Bet mes neverksim, nedūsasim, kaip nė viens revoliucionierius neverkia — mes varome ir varysime laisvės darbą toliau, plačiau, giliau, kol nebus nutrinti nuo žemės veido visi tyronai, prispaudėjai ir skriaudėjai, kol nebus išnaikinta priežastys, gimdančios tuos piktašius.

Mums brangus yra Vinco Kudirkos atminimas ne dėlto, kad jis gyveno ant žemės, kad juomi gali kas girtis, kad mirė ir pailko lietuvių tautai garbę, ir kad gali tą garbę kelti, apgailestaudami jo mirtį — stulpo išlūžimą, — mums brangus jo atminimas dėl jo darbų, šviesių darbų, keliančių visus, kas gali dirbti.

«Kas darbininkas ir kas dirbtį gali,
tą tegul budina Vinco Kudirkos dvasia:
«Kelkite... Kelkite... Kelkite!»

Ir vieton atsigręžus atgal eimanuoti, kad išlūžo vienas statomojo laisvės namo stulpas, ženkime pirmyn, Kudirkos žodžiais tardami:

«Tik vieton ano stulpo tąją pačią dieną
Tuo kitą statykit!»

J. Baltrušaitis.

Laisvei.

(Marselietės gaida).

Mēs skersai išilgai ejom, mynēm
Savo tēviškēs pievas, laukus,
Ir beedami lenkdamiēs skydēm.
Kur gražiausius mēs krašto žiedus:
Mēs norējom vainikā nupinti
Iš gyvų mūs šalies žolynū
Ir ant Laisvēs galvos prikābinti,
Kad jī ējo prie savo sūnū...

Ateikit pas Laisvę jauni ir seni!
Ateikit, mēs jā vainikuosim!
Kaip motinā tikrā bučiuosim
Visi, visi, visi!

Mēs norējom jai himnā dainuoti,
Kur klausytūs jo žemē, dangus;
Troškom šventę pasaulj īrengti,
Išdalinti triumfo žiedus, —

Bēt ginkluota raikā jā sulāikē
Nēatejo prie savo sūnū,
Vieļoj šventēs mēs traūrā šventēm
Vardān žuvusių broļiū-aukū.

Ateikit pas Laisvę jauni, ir seni!

Ateikit mēs jā vainikuosim!

Kas likē nuliūdes — paguosim

Visi, visi, visi!

Tilm. 2. MIL. OS.

POLITISKOS ŽINIOS.

Rusija. Laikraščiai pakioda valdžios žudynių apyskaitas. 1907 metais išpildyta 782 mirties bausmės. Dargiausia tekę Varšavai ir Kijavai; toliau eina Ekaterinoslasas. Tosejose puždytųjų skaičius siekia šimtus. Percitais metais padžia uždare 63 laikraščius, o piniginių bausmių išlupo 55 tūkst. dolerių.

Am. Jungt. Valstybes. Kongresas pakelia dvigubai prezidento algą — nuo 50 tūkst. ant 100 tūkst. metams; vice-prezidentui ir «speakeriui» (atstovų tūto prezid.) — iki 20 tūkst. metams; Žinoma, «atstovai» ir patys sau nesigaili pakelt algas. Tai mat kame «republikoniškoji gerovė — prosperity». O šnipams per vienus perėjus metus išleista buvo 20 milijonų dolerių! Ir da nebūvo didelės gerovės!

Italija. Parlamentas nutarė pakelt dviem nuošimčiais mokesčius per penkerius metus, kaip pašelpai nukentėjusiųjų nuo paskutinio žemės drebėjimo Sicilijoj; teip-pat nutarė paleišiot visus mokesčius tam krašte, kur tšitiko ta nelaimė.

Iš griuvęsių daugybę žmonių išgelbėjo ir išvežė kitus miestus. Parlamente koki buržujai buvo inese, kad ant miestų griuvėsių užpyl-s nelėšiuotų kalkių. Bet socialistai, ir pirmėiviai smarkiai reikalavo kaip galint gelbēt nelaiminguosius. Žemės sustojus drebēt, išgąsčiui praėjus, labai natūrališku būdu atsirado plėšikų, kurie javonams ir gyviemsiems kūr pūtrėkšties kapojo pirštus su žiedais ir viską lupo, ką tinkamo rado. Amerikā nušiantė porą laivų nelaimingiemsiems-gelbėti.

Austrija. Eina žinia iš Konstantinopoliaus, kad Austrijos valdžia apsiēmė atlygint Turkijai, užmokėdama 10 mil. dolerių už prisisavinimą-Bošnjios ir Hercogevinos. Jei Turkeija sutiks, tai karės ant Balkanų pussalio dabar nebus.

Is Amerikos darbininku gyvenimo.

Skrybėlių dirbėjų streikas. Visoj Amerikoj kyla skrybėlių ir kepurių darbininkų streikas, su tikslu apginti savo unijos ženklą (label), kuri bosų organizacija nutarė liaat dėjus ant tų išdirbinių (tas reiškia, kad ir skėbų — meunijistų, išdirbinių, eis pavien su unijistų o tas unijoms kenks, arba josios net jokios vertės neturės prieš darbdavius). Streikas prasidėjo sausio 15 d. Vienam didžiųjųjų, tos (skrybėlių) pramonės centū Danbury, Conn., podraug South Norwalk ir Bethel sustreikavo 11 tūkst. žmonių — vyrų ir moterų. Newarkė ir Orange teip pat tą dien mėtė darbą 4000 žm. New Yorkė tik vienam Samuel Mundheimo pabrīke sustreikavo 350 ypatų; 150 merginų, tū darbininkų, sustos dirbē, kaip pabaigs skrybėles, kurias yra apsiėmusios padaryt. Jei bus visuotinas tas streikas, tai streikus 25 tūkst. skrybėlių ir 75 ar 80 tyje pabrīkų

New Yorko, Pensylvanijos ir kitose valstybėse. Skrybėlininkų unijos prezidentas Motiff sako, kad unija finansiškai stovi gerai ir kovos už «label» iki galui. Skrybėlių pabrikančių susivienijimo prezid. Mundheim sako: «Tai yra kova, kuri jau baigiasi. Męs nestovėsime už union label. Jis jau šiandien prašalintas 65-uoju pabikuose». Tai buvo sausio 15 d., kada buvo to susivienijimo susivažiavimas Newark, N. J.

25 anglekasiai žuvo kasykloj. J. Leiterio apielinkėj Zigler, III. Priežastis — gazų eksplozija (užsidegimas). Buvo išviso tuo tarpu kasykloj 26 darbininkai, tai tik viens liko nuo to gazų trenksmo.

Unijos stoja už moterų balsavimą. New Yorko unijų susidraugavimas — «Central Federation Union» paskutiniu laiku vienbalsiai pripažino moterims balsavimo teises, kaip ir vyrams.

Darbininku judejimas svetur.

Belgijoj darbininkų vienybė geriausia laikosi. Jie turi kooperacijines krautuves, namus susirinkimams, savoms mokykloms ir tt. Visokio draugiško ir politiško gyvenimo vienos šalies žmonės mokinasi nuo kitos šalies žmonių. Taigi ir Prancūzijos socialistai pereitą rudenį susitarė keliauti į Belgiją ir savo akimis pamatyti tenykščių darbininkų draugijų surėdymą, tvarką, kad galėtų pasukti ir pas save taip praktiškai viską užvest, kad organizacijos būtų. Toje kelionėje dalyvavo 800 prancūzų socialistų ir šiaip darbininkų draugijų atstovų. Jie atsilankė didžiuosiuose Belgijos miestuose ir be abejo daug pasimokino, kaip sumažinti darbininkų vargus-sielvartus, daugiau naudoto, negu Lietuvos pelegrimai, kurie važiavo į Rymą «paaukoti (popiežiui) Lietuvos vargus, sielvartus».

* * *

Vokietijoj pabriku darbininkai uždirba sekančius uždarbius per savaitę: Išsilavinusieji amatninkai — \$5,48 (t. y. 5 dol. 48c.) iki \$7,44 (skaitant Amer. pinigais); prastieji darbininkai («laborers») — \$4,32 iki \$5,04; mašinistai (mašinų valdytojai) \$6,24 iki 6,96; pečkūriai — \$5,98 iki 6,71. Verkmeisteriai («foremen») dinesnėse dirbtuvėse gauna nuo \$8,40 iki \$11,06 per savaitę. Mažuose miesteliuose uždarbiai mažesni 30 čia nuošimčių, o didesniuose (arba pramonės centruose) — 20 čia nuošimčių didesnės už aukščiau parodytą sąaiką.

Pirmosios ir antrosios klėsės (cilės — pagal didumą) miestuose namų randa siekia nuo 100 iki 150 dol. per metus už tris kambarius ir virtuvę; \$60 iki \$133 už du kambarius ir virtuvę; \$50 iki \$80 už vieną kamb. ir virtuvę. Mažuose miestuose 30–50 nuošimčių mažiau (50 nuoš. — tai pusė). — Uždirbantis per metus ne daugiau kaip 900 markių (\$214), nemoka valstybei ir bažnyčiai jokių tiesiųjų mokesčių; uždirbant per 900 markių, reikia mokėti valstybei ir miestui nuo 6 iki 8 nuošimčių. Vokietijoj įvesta mokesčiai nuo pelno.

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Kuopos reikalaujamos charterio kreipkitės prie L. S. S. sekretoriaus, drg. P. Puskunigio, nes dabar jau viskas gatava ir tuojaus apturėsit. Kurios ir pirmiaus reikalavot, kol viskas da nebuvo pilnoj tvarkoj, malonėkit antru kartu pareikalauti ir priduoat teisingą antrašą kam prisiųst, idant būt užsitikėjimas.

Prie SSL knygu peržiurejimo komisijoj

II rajono atsibuvusioje konferencijoje lapkr. 22 d., 1908 m., męs žemiau pasirašiusieji likome išrinkti į komisiją per tikrinimui nurodytos klaidos arba nepritekliaus \$32.78 sąjungos išde. Buvęsis sekretorius drg. P. Dubickas nesutiko su nurodytu nepriteklium ir reikalavo pertikrinti pirmosios komisijos darbą ir atitaisyti klaidas.

Męs, nurodytas buvusios knygtų peržiurėjimo komisijos klaidas, pažymėtose vietose, pertikrinome ir peržiurėjimo knygas administratoriaus, sekretoriaus ir «Kovoje» pakvitarimą, teip-pat atskaitas komisijos, suradome tulus komisijos nepatėjimus bei apsirikimus, suvedus tą visą į tvarką pasidėdė, kad drg. P. Dubickas turi tik vieną dolerį atmokėti «Kovos» fondą ir pasilikis viskas teisingai.

Atskaitų peržiurėjimo Komisija nuo II-ro rajono:

K. Liutkus, St. Batoriučė, P. Laurynaitis, J. Savickas.

III rajono konferencijos protokolas.

Konferencija atsibuvo Pittsburg, P., gruodžio 20 d. 08 m. dalyvavo 20 delegatų iš šių kuopų: 6, 55, 57, 88, 50, 54, 109, 111 ir nauja East Pittsburg, Pa. Viršininkų raportai: organizatoriaus sekretoriaus, išdininko ir V. K-to — priimti.

Nutarimai:

- 1) V. K-to nariui Kondratavičiui užėmus vietą Pild. K-to vieton išrinktas V. K. nariu, atstovu nuo III rajono J. Baltušis.
- 2) Kad «Kovos» administracija paaiškintų apie «Dilgėlių» išleidimą.
- 3) Kad «Kovos» administratorius išvažiudamas kur su pokalboms, paliktų savo vietoje kitą savo ištikimą draugą, kuris atliktų administratoriaus darbą.
- 4) 50 kuopos draugams III rajonas tada atlygis kaštus, kada rasis tam tikras turtas.
- 5) Kad Alegheny kuopa prieš užgavėnes surengtų balių nardai III rajono.
- 6) III rajono komitetui pavelyta skolint rubai III rajono kuopoms, kurios norės lošti teatrą už dyką.
- 7) Rajono komitetas pasilieka tas pats: organiz. L. Verblin gevičius, sekr. B. Kondratavičius, išdin. A. Keršis.

Konfer. pirmsėdis J. Kazlauskas, sekr. J. Baltušis.

II rajono VII konferencija.

Lapkričio 22 d. 1908 m. New Academy svetainėje, Philadelphia, Pa. atsibuvo VII ta konferencija II ro rajono.

Delegatai pribuvo nuo sekančių kuopų: 1 kp. Philadelphia, Pa. — F. J. Bagočius, J. Stirbis, A. Stancelis, A. Baltrušaitis, J. Viskoška; 14 kp. Baltimore, Md. — J. Bulota, St. Batoriučė; 4 kp. Easton, Pa. — F. Laurinaitis, O. Petrauskiutė, V. Stankus. Naujai susitvėrusios kuopos Burlington, N. J. — P. Mikšys ir rajono organizatorius J. B. Jusaitis. Tokiu būdu su sprendžiamuoju balsu buvo išviso 12 delegatų.

Konferenciją atidarė rajono organizatorius J. B. Jusaitis. Pirmsėdžiu išrinkta F. J. Bagočius, sekretorium — J. Bulota.

Konferencija nutarė šinos dalykus (čia ištraukta iš protokolo tik tie punktai, kurie paliečia visos sąjungos reikalus).

- 2) Rajono organizatorius išdavė raportą, kuris ir priimta.

Užklausta organizat Sąjungos turtui, kad męs «Sąjūnos turtas kė, tad pasirodo, jog 5) Kad organas J. O. Širvydo vardo komitetas.

6) Kad Sąjungos kaslin V. L. S. S. su

7) Kad užiūrėj rinkta komisija. T komisiją iš 3 ypatų m nesiai «Kovoje» (pla

10) Į Veikiama Baltimore, Md. ir A tol, pakol pereis per pat išrinkta liglaikit Pa.

12) Išleidimui k som kuopom rinkta a

13) Viena ypat tuose ir katrie dabai kurio nors komiteto kandidatui, daugiau

14) Pildomąjį l 5).

15) Pild. Kom pildyt Veik. Kom. damas ne savo darl

16) Atsišauku drg. Saviekui, idan klaidų, padarytų p centro sekr. P. Dul drgg.: K. Liutkus,

17) Kad «Kovo

18) Matant nea kuopa ir paduoat snu

21) Protokola s jono sekretoriui; tas

II raj

II rajono VII ko pu balsavimą šiomis y 1 kuopos susirink lauja talpint organe « jungos reikalus.

14 kuopa Baltimc 31 kp. S. Bethleh

42 kp. Easton, Pa Protokolas priimt

Chester, Pa. kuop susirinkimū, tai nepri mington nesulaukiau j

Neprisintus nuba vėlinta paduoat i spanc

Tuo prisiusiu ir i lauksiu kai-kurių kuop

Liglaikinis II-ro

rejmimo komisijos
encijoje lapkr. 22 d., 1909 m.
ne išrinkti į komisiją per
epritekliaus \$32.78 sa
dr. P. Dubickas nesutik
lavo pertikrinti pirmosio

ų peržiūrėjimo komisija
rinome ir peržiūrėjimo
us ir «Kovoje» pakvita
uradome tulus komisija
is tą visą į tvarką pasira
vieną dolerį atmokėsi
ingai.

a nuo II-ro rajono:
Laurinaitis, J. Savickas,

protokolas.

P., gruodžio 20 d. 08 m.
55, 57, 88, 50, 54, 109, 10
raportai: organizatoriau
riimti.

uzėmus vietą Pild. K-4
nuo III rajono J. Baltušis
išskintų apie «Dilgėlių»

švažiudamas kur su pa
o ištikimą draugą, kur

tada atlygis kaštus, k

avėnes surengtų balių ma

skolint rubai III rajon

lyką.

pats: organiz. L. Verblis
n. A. Keršis.

rmsėdis J. Kazlauckas,
sekr. J. Baltušis.

rencija.

emy svetainėje, Philadelph
I ro rajono.

opų: 1 kp. Philadelphia
anelis, A. Baltrušaitis, J.

Bulota, St. Batoriūtė; t
Petrauskaitė, V. Stanku

, N. J. — P. Mikšys ir n
u būdu su sprendžiamuo

anizatorius J. B. Jusaitis
retorium — J. Bulota.

(čia ištraukta iš protok
ingos reikalus).

aportą, kuris ir priimi

Užklausta organizatoriaus J. B. Jusaičio, kame jis mato pavoju
Sajungos turtui, kadangi jis buvo pranešęs «Kovos» N 46 jogei
mūs «Sajungos turtas pavojuje». Ant to drg. Jusaitis nieko neatsa-
kė, tad pasirodo, jogei Sajungos turtui pavojus negrėšė.

5) Kad organas «Kova» ūmu laikų būtų pėntainytas nuo drg.
J. O. Širvydo vardo ant L.S.S. vardo; ta turi atlikti L.S.S. centro
komitetas.

6) Kad Sajungos sekretorius tuojaus paduotų referendumi
kaslink V L.S.S. susivažiavimo.

7) Kad užiūrėjimui L.S.S. įplaukimų ir išleidimų būtų iš-
rinkta komisija. Tą pavedė 1-mai kuopai, idant toji išrinktų ka-
misiją iš 3 ypatų mainant kas 3 mėnesiai ir pagarsintų kas 3
mėnesiai «Kovoje» įplaukimus ir išleidimus už pašalinius darbus.

10) Į Veikiamąjį Komitetą išrinkta 2 nariai: J. Bulota iš
Baltimore, Md. ir A. Baltrušaitis iš Philadelphia, Pa.; tai tik ligi-
tol, pakol pereis per rajoną tikras balsavimas (referendum). Taip
pat išrinkta liglaikinis rajono sekretorius F. Laurinaitis iš Easton,
Pa.

12) Išleidimui knygos «Moteris ir Socializmas» patariam vi-
som kuopom rinkt aukas, arba šiaip kokiū nors būdu šelpt.

13) Viena ypata negali užimt dviejų vietų Sajungos komite-
tuose ir katrie dabar yra užėmę, tai kad ūmu laikų atsisakytų iš
kurio nors komiteto, o savo vietą perduotų sekančiam buvusiam
kandidatui, daugiausia balsų gavusiam.

14) Pildomąjį Komitetą pripažinta reikalingu (7 balsais prieš
5).

15) Pild. Kom. neturi kištis į Veik. Kom. reikalus, o tik iš-
pildyt Veik. Kom. nutarimus. Dabar P. K. tankiai išsioka dirb-
damas ne savo darbu, darydamas sprendimus.

16) Atsišaukus centro knygu peržiūrėjimo komisijos nariui
dr. Savickui, idant būtų išrinkta komisija pertikrinimui, ar nėra
klaidų, padarytų peržiūrėjime centro knygu, su kuriom buvusis
centro sekr. P. Dubickas nesutinka, — į komisiją išrinkta šie
dr. K. Lintukas, F. Laurinaitis ir S. Batoriūtė.

17) Kad «Kovoje» nebūt talpinami poleniški straipsniai.

18) Matant neatsakantį draugą Sajungoj, tur ištirt vietinė
kuopa ir paduot snundą Veikiamamjam Komitetui.

21) Protokolą surašys konferencijos sekretorius ir pasiųs ra-
jono sekretoriui; tasai išrašęs kopijas pasiųs kuopoms nubalsuot.

Pirmš. F. J. Būgočius, sekr. J. Bulota.

II rajono balsavimo pasekmės.

II rajono VII konferencijos protokolas perėjo per rajono kuopų
balsavimą šiomis pasekmėmis:

1 kuopos susirinkimas priėmė vienbalsiai — 14 balsų; reika-
lauja talpint organe «Kovoje» tik tie punktai, kurie paliečia sa-
jungos reikalus.

14 kuopa Baltimore, Md., priėmė vienbalsiai — 22 balsais.

31 kp. S. Bethlehem, Pa., priėmė vienbalsiai — 5 balsais.

42 kp. Easton, Pa., priėmė 13 balsų prieš 1.

Protokolas priimtas 54 balsais prieš 1.

Chester, Pa. kuopa pranešė, kad draugams išvažinėjus nebuvo
susirinkimų, tai neprisuntę jokių nutarimų. Iš Burlington ir Wil-
mington nesulaukiau jokios žinios, nors buvo kreiptasi iš kuru-
Neprišuntus nubalsavimų paskutiniųjų kuopų protokolas su-
velinta paduot į spaudą.

Tuo prisijūsiu ir rajono viršininkų nominaciją; dar savaitę
lauksiu kai kurių kuopų balsavimo prisunčiant.

Liglaikinis II-ro rajono sekretorius

F. Laurinaitis,

Box 106, Easton, Pa.

LSS I-mo rajono atyda.

Nedėlioį, 31 d. sausio, 1909 m., atsibus VIII konferen-
cija Lietuviškoj svetainėj, 103 Green St., Waterbury, Conn.
Pridės 9 val. ryte. Toje pat svetainėje vakarė bus kon-
certas ir teatras, surengtas vietinės kuopos, todėl gi kuopos-
ekzistuojančios 1-me rajone teiksitės prisijūsti atstovus su
naudingais įnešimais.

Teptogi yra būtina reikalinga sutvert kuopas mieste-
liuose, kaip Stamford, Bridgeport, Ansonia, So. Manchester,
Torrington ir kituose; delto ypotos atjauciančios socializmui,
apsigyvenančios mišteluose kaimelinose, meldžiu kad susiraši-
nėtų su manim žemiau padėtu atrasu, ar negalima būtų su-
rengti prakalbas. Su pagalba įtų nuomonių 8 tai konferen-
cijai bus lengviau apsvarstyti, kokiū būdu lengviau būtų gali-
ma varyt agitacijos darbu.

Atsišaukimas «Kovos» N. 1. 1. Mūsų valst. rajoną, kur ir
keletas Conn. valst. kuopų pamėta, kad išdrągęs padarytų
kalbėtojų mairštū, but labai pagirtinas, tik tiek nepaktiš-
ka, kad nepranešta koks kalbėtojas galėtų atsilankyt, nes
tik pritarti ir lektų pranešimo, kada jūbus. Butų praktiš-
kiau susizinojus su rajono komitetu (pasiųnt antrašo, galima
rašyt per V. K. narį), per kurį kuopos galėtų pasirinkti tin-
kamesnius vakartus ir geriau pasirengti.

1-mo rajono organizatorius, *Jonas J. Gerdauskas,*
38 Union St., New Britain, Conn.

Ar ir vel?

Pradundejo, praskambejo pereitų metų vaidai. Atvirie-
jie vaidininkai, su Bernotu ir Žagaru prieky, užgėdinti, at-
stumti — tyli, o vaidai, kaip nurdinęs, kumipas sutrintas
gerų norų sąjungiečių kojomis, raišys, vingiaros, kurie nekūr
išdavė tik eypiantį balsą, kurs reiskia agoniją, mirtį. Sąjun-
giečių širdys atsileido, nauja energija griebsi atbudavot iš-
ardytą meilę, vienybę savo eilėse, visai užmiršę, jog to, nuo-
dingo kirmino — vaidu — kunas pakko nepalytėtas. Ir
kaip doraš praejys, sutikęs gyvatę ant kelio, sukapojęs ją
palieka, taip mes vaidus prasiūnę, greit užmiršom juos.

Visai nezymiai kokia tų vaidų dalelė, judinama tokio
Piekuno, «Hėvoñūñlonferiaus», krustelia, bet kadangi jų gal-
va sutrinta — nieks netikėjo, kad kas but tais nezymiais gy-
vybės apšvėskimais įgiltas. Vienok oras vel užnuodytas ir
jū tarpe dar žies rekrutas rindasi, rekrutas, kurs iki šiol
buvo ištikimų draugu.

Kaip praneša «V. L.» N1, 19, taji kuopa turėjo susirin-
kima, kur narijems vaidams, teisinimams, plivonams «elek-
tra» yra renkama.

Aisku! Norima paset sąjungiečių širdyse neūžsitikėji-
mą manim. Tų vaidų liekanos skelbia, buk aš esu Pinker-
tonų šnipas valdies tarnas ir delto Sajungai, esą, baisu! Ne-
atkreipiam atides ne aš, ne tūkstantis kitų draugų. Pappa-
stos plivonės. Bet atkreipė atydą tie, kurie neapykantos ug-
nį seniai kurstė ir kursto. Štai «V. bėj L.» Širvydas redakei-
jos vardu reikalauja, kad II rajono konferencija pasiteisintų

iš kokių ten niekada nebuvo darbų. Praleidau ir tai, nes «V. L.» nuo tulo laiko virto «sandėliu» melagysčių, ir nieks jį tai atydos nebeatkreipia. Nusidavė vienok pasėt neužsitikėjimas IV rajone ir jo kuopose. Ir todėl čia pasiaiškįsiu, kad LSS neapsirikty.

II rajono konferencija, kur užmetama buk aš, tos konferencijos pirmininkas, išdavęs valdžiai vieną buvusį V. K. narį, įtarta paprastą žmogudį, plėšiką. Buvo teip. Priejus svarstymui apie netinkamus susidraugavimui galvalus mūsų Sąjungoj, aš užklausu konferencijos, kaip reik juos prašalinti? Per referendum negalima: valdžia gal prikibt. Ap kalbėta buvo, jog susinešt su kuopų viršininkais ir ramiai to kius iš kuopų prašalinti; aš prasitariau, jog žinau vieną V. K. narį, kurs prie panašios kategorijos priklauso. Patarta, jog tokiam atsitikime reik parašyt rajono organizatoriui, kurs pareikalau ypatingai, jog tas narys pasitrauktų nuo vietos ir iš LSS. Ant to užsibaigė. Dar man neparašius pas organizatorių, gaunu nuo organizatoriaus laišką, kad išmesčiau tos ypatos vardą, nes jis savo miestelyj, per vienas vestuves ant kokios merginos užsipuošęs su revolveriu rankoj. Aš, rajono organizatoriui reikalaujant, ne iš savo valios, kaip «Vienybė» su savo melagiugu korespondentu visuomenei begėdiškai skelbia, — išmečiau tą ypatą iš adresų. Ir ta ypatą nėra Rusijos valdžiai išduota, bet ji slapstos už savo kriminališką darbą.

Aš esąs Pinkertonas. Niekad juomi nebuvo, nė mažiausios progos nedaviau kam nors manyt, jog tokiu esu. Gal mane kas matė akademijos uniformoj vaikščiojant, ar turint tą uniformą, šaudyklę, šoblę, tai ir sudrebėjo, kad Bagočius — Pinkertonas! 19 kp ir IV rajonas daro neišteisinamą klaidą ir užtraukia labai negražią morališką atsakomybę mane teip biauriai įzeizdami. Atleistina buvo aniems ištvirkpročiams, kurie Baltrušaitį apdovanojo vardais šnipo, juodašimčio, išdaviko, atleistina dėlto, kad jie tik atskiros ypatos ir ne socialistai, bet kad socialistų rajono konferencijoj ir kuopos susirinkime tas yra daroma man, tai nė kuopa, nė rajonas nuo savęs tos juodos dėmės nenuplaus, kol nepaims ir nepareikalau, per šalies teismą, nuo to «Revoliucionieriaus» darodmy, jog aš tarnavau, tarnauju, arba žadu tarnaut Pinkertono, Perkinso, Biedermano arba bent kokiai valdžios ar privatiškų šnipų agentūrai. Aš palieku tą su 19 kuopa ir IV rajonu. Jie įzeidė mano žmoniškumą tokiu savo nutarimu, teip kaip gali įzeisti nekaltą žmogų, kurs dirba ir stengiasi dirbt teisingai.

Kuopos padarytų gerai, kad savo susirinkimuose pareikalautų per sekretorių (neužimkit organe vietos), kad 19 kp. (jei X2 nemelavo savo korespondencijoj «Vienybėj», kuria dabar negalima patikėt) ir IV rajonas tuoj patrauktų į teismą «Revoliucionierių» ir Bičkuną («Tėvynės» koresp.) atsakomybėn. Pavadindami mane Pinkertonu, jie apšmeičia visą LSS ir visus socialistus. Ak mano rankose adresai visų revolucjonierių teroristų, aš esu LSS centre, ir jei aš esu toks niekšas, tai visa LSS per mane atsako už mano niekšystę.

Tie paskalai iškilo iš mano oponentų «proto sandėlių»; jie

manęs nekentė, kiti užvydėjo administrystės («šilta vietelė» — anot «V. L.»). Žodis — du ir apie tai: «šilta vietelė po \$15,00 į savaitę», bet aš dirbu 6 mėnesis ir tik \$50,00 tegavau. Gausiu! Jei bus. Jei ne, — nė nereikalau. Administratoriaus vieta biauri. Draugai, su manim esanti, gal liudyt, jog dirbu po 17–18 val. kas diena neišskiriam ir šventadienių. Idant sutaupty apmokėjimui skolų, vietoj samdyt expresą, pats su tačka mažesnius daiktus nuvežu ir parvežu iš spaustuvės. Šluoti, sniegą kasti, pečiai kurti, yra viens iš būtinų užsiėmimų «pono administratoriaus». Kad kiti darbininkai (zecerai) padirbė nuo 8½ val. arba 9 iki 5½, «džiaugiasi gyvenimu», administratorius iki 12 susilenkęs mano presą arba pakuoja knygąs, siuva, piausto jas. Todėl visiems draugams pasakau aiškiai, jog administratoriauju dėlto, jog pelninga, «šilta vietelė», tą gali manyt tiktai «proto sandėlių» žinovai; dirbu vien dėlto, jog myliu LSS, kuriu labai aš visada darbavau ir darbuosiuos. Administratoriaus vietą aš galiu kiekvieną minutą apleisti bile ypatai, kurių LSS draugai ras atsakančią, bet aš meldžiu LSS draugų, kuopų ir rajonų, mano vardo su jokiais šnipais neršti; nors aš už šmeižimą negaliu persekiot (pinigų stokos dėlei), vienok dėmė, kurią ant manęs meta, yra nenuplaunama kitaip, kaip tik pilnai tai atšaukiant ar nubaudžiant teismo keliu suadžiotojus, pareikalavus nuo jų prirodymų. Ir to griežtai reikalauju nuo 19 kuopos, IV rajono konferencijos delegatų ir Širvydo, kurs begėdiškai «V. L.» špaltas pašvenčia tokiems befaktiškiems apkaltinimams, zinodamas, kad tai neteisybė.

F. J. Bagočius.

Korespondencijos.

Shaft, Pa. 26 d. gruodžio, 1908 m., susirinkom po Kazį Kursaitį j jo dukters krikštynas ir besikalbant apie visokius dalykus, nutarėm paaukauti apginimui revolucjonierių, kuriuos nori Amerikos valdžia išduot Rusijos valdžiai. Aukavo V. Rutkauskas 1,00; J. Kučinskas, J. Rudzevičius, A. Zinkevičia, K. Kursaitis, O. Raškauskienė, K. Ardichas po 50c.; O. Kursaičiūtė, F. Kursaičiūtė, V. Kursaičiūtė ir A. Kučinskiūtė po 10c.

Katalikas.

Gland Rapids, Mich. Nedėlioj, gruodžio 27 d., per mpeštį 51 kp. LSS, tapo surengtos prakalbos, salėje Socialist Hallėje. Kalbėtojai buvo: Jonas Bielskas, vietinis, — kalbėjo apie socialistų principus ir programą; A. Petraitis, studentas iš Olivės kolegijos; kalbėjo apie naudingumą mokslui ir kad darbininkai tik per mokslą ir apšvietimą gal įgyt laisvę; ragino skaityt moksliskus raštus. Žmonių buvo smėrinkę skaitlingas būrelis. Visa publika buvo labai užgandinta prakalboms.

Socialistas.

Cleveland, prakalbas kalbė aukomis pagalb prakalbų. Put kad butų paimtas liko išpildyt jų nereikė niek buvo galima g \$6.50 kalbėtoje nepritekliaus 3 LSS 3-čios kuopai.

Detroit, Mi

Kaip ir visur, k Lotus gavome d bė — nes kaštus yra dar mažai lie

Nors yra čiu skirstę, turime j mažai yra turinč

Kun. Valai sniųjų lietuviški mokslus ir abeli nevadina bediev stai kitų kunigt kumo.

Buvo pas n labai gerai, kaip socialistiška proj ma, o ne prieš y lykuose eisim pir tai iš persitikrini

Susitvėrė čiu dvidešimtis sqaarit kalbėtojas gražiai dėlto, kad jauni ir no ir mato, kad re

Darbai pradė naujus fabrikus, k

Rodos, kad č tu vietų. Čionai r kiolika centų ant a pusė dol. paprasta randos, teipgi pige Kam bloga gyventi užprašome j Detroit mažai.

Chicago, Ill.

parengė gruodžio 29 pasitaikė tokia bažu rinkimą arti 5 val. buvo garsinta nuo 4

istorystės (šilta vietoje... apie tai: «šilta vietoje... šėnėsis ir tik \$50,000... — nė nereikalausiu. Ad... ai, su manim esanti, ga... as diena neišskiriam... omokėjimui skolų, vieto... esnius daiktus nuvežu... gą kasti, pečiai kurti, y... mistratoriaus». Kad... nuo 8½ val. arba 9 iki 5½... rius iki 12 susilenkęs mi... a, piaustu jas. Todėl v... jog administratoriauju n... a gali manyt tiktai «pro... to, jog myliu LSS, kurio... siuos. Administratoriam... pleisti bile ypatai, kurių... meldžiu LSS draugų, kuo... šnipais neršti; nors aš... igų stokes dėlei), vienok... enuplaunama kitaip, kaip... žiant teismo keliu suva... lymų. Ir to grieštai re... konferencijos delegatų i... paltas pašvenčia tokiem... amas, kad tai neteisysba

F. J. Bagočius.

encijos.

908 m., susirinkom pa... is ir besikalbant apie v... apginimui revoliucijoni... išduot Rusijos valdžiai... činskas, J. Rudzevičius... škauskienė, K. Ardich... čiuė, V. Kursaičiuė

Katalikas.

, gruodžio 27 d., per n... prakalbos, salėje Social... ielskas, vietinis, — ka... gramą; A. Petraitis, sta... pie naudingumą moki... apšvietimą gal įgyt... tus. Žmonių buvo sus... plika buvo labai užgan

Socijalistas.

Cleveland, Ohio. Gruodžio 25 d. buvo prakalbos. Per prakalbas kalbėjo drg. A. Antonov paprašė publikos, kad aukomis pagelbėtų tiems draugams, kurie užsiima rengimu prakalbų. Publika sutiko ir sumetė \$11,22: Pateikalavus, kad būtų paimti vardai tų, kurie duos nemažiau kaip 25c.; tas liko išpildytas. Tų aukų neužteko uždengimui lėšų ir jų nereikė niekur siųst, tai tokiu budu aukautojų vardai nebuvo galima garsinti laikraštyje. Aukos pasiskirstė šieip: \$6.50 kalbėjojo kelionei; \$5.00 už svetainę. Sykiu, \$11.50; nepritekliaus 38c. Už pliakatus ir kitus iškaščius apmokėjo LSS 3-čios kuopos draugai. Aukautojams ištariam širdingą ačiū.

S. Visockis.

Detroit, Mich. Ir pas mus jau lietuviai ištikrųjų kruta. Kaip ir visur, krutėjimas prasidėjo nuo užsidėjimo parapijos. Lotus gavome dykai ir bažnyčia jau statoma; maža — teisybė — nes kaštuos tik apie du tukstančių dol., bet pas mus yra dar mažai lietuvių, tai šiuom syk užteks.

Nors yra čia mūs tik apie penki šimtai iš viso ir tūlissi-skirstę, turime jau vakarinę mokyklą, keletą biznierių ir nemažai yra turinčių savo namus.

Kun. Valaitis, mūsų klebonas, yra vienas iš išmiučiųge, sniųjų lietuviškų kunigų Amerikoje. Negirdėt iš jo per pa mokslus ir abelnai pravardžiamų; tenka ir jam užpykti, bet nevadina bedieviais, gyvuliais ir kitokiais, kaip tai yra papras-tai kitų kunigų budas, paeinantis iš tamsumo ar neestetiš-kumo.

Buvo pas mus lietuviškas kalbėtojas Antonov ir kalbėjo labai gerai, kaip ir visur. Žinoma, daugybė nesuprato, kad socialistiška propaganda kovoja prieš reakciją ir konservatiz-mą, o ne prieš ypatai ir tikėjimą; bet tikim, kad ir tuose da-lykuose eisim pirmyn ir jeigu laikysimės kokių nuomonių, tai iš persitikrinimo, o ne iš pripratimo.

Susitvėrė čionai socialistų kuopa; įsirašė daugiau, kaip dvidešimtis sąnarių; tikime, kad visi tie ne dėlto įsirašė, kad kalbėtojas gražiai kalbėjo, bet dėlto, kad persitikrino; ne dėlto, kad jauni ir nepažįsta svieto, bet dėlto, kad jau pazi-no ir mato, kad reik jį pagerint.

Darbai pradeda po biskį eit geryn. Stato apie penkis naujus fabrikus, kurie pradės eit pavasaryje.

Rodos, kad čia darbininkams geriau; kaip daugelyje ki-tų vietų. Čionai retai koks vyras gauna mažiau, kaip pen-kiolika centų ant adynos. Paprasta mokestis yra šešiolika ir pusė dol. paprastam darbininkui («labore») Gyvenimas ramos, teipgi pigesnės, sulyginant su didesniais miestais. Kam bloga gyventi ir nori važiuot kur jieskot giliuko, tai užprašome į Detroit, ypač merginas, nes čia lietuvių labai mažai.

Chicago, Ill. Liet. Soc. Sąjungos susivienijusios kuopos parengė gruodžio 20 d. prakalbas ant 33 gatvės N942. — Per pasitaikė tokia bažnytinė draugystė, kuri užvilko savo susi-riukimą arti 5 val. Daug žmonių sugrįžo atgal. — Prakalbos buvo garsinta nuo 4 val. po pietų, toj pačioj svetainėj, kur

tie žvėreliai laiko mitingą. 5 valandą atidaryta prakalbos. Publikos susirinko nemažai. Kalbėjo A. Siderevičia, Baltu-šis, A. Gugis (apie Purėno ir Rudavičios išdavimą Rusijos valdžiai) ir Elsbergas. Aukų surinkta \$8:037.

M. S. Kalbis.

Scranton, Pa. Gruodžio 23 d. atsibuvo čia prakalbos, rodos, vietinio klebono J. Kuro parengtos.

Kalbėtojas buvo vienas advokatas, kitas kunjgelis, labai garsūs, ypač žinantis po visą Amerikos lietuvių pasaulė. (rink-damas aukas, neserų įkurimui) A. Staniukynas.

Kalbėtojai agitavo parapijonis, kad vėl jie turėtų bažnyčią vyskupui, jeigu norį būti išganyti. Publika buvo nemažai ir ištikrų; kuomet kalbėtojai teip kalbėjo. Buvo užkviesta policistų, jie išmetė vieną; kiti žmonės tuojaus ėmė skirstytis, kad aną neteisingsai išmetė. Parapijonai ne girdėti nepereiti prie antro užrašymą bažnyčios vyskupui aną iš kurio teip sunkiai ją atsieniė per sudus.

J. S. Shevickas.

Christopher, Ill. Šitam naujam miestelėj jokių darbų daugiau niekė, kaip tik dvi anglijų kasyklos. Dirba visas dienas, bet niekų galima uždribf dēlto; kad mašinomis dirba. Lioddčiai pirma gaudavo už tona 35 centus, o dabar tik 33 centus.

Lietuvių čia yra išvisio pora tuzinų. Šiaip teip darbuo-jasi. Gruodžio 6 d. susitvėrė SLA kuopa iš 17 sąnarių.

J. Algerd.

St. Charles, Ill. Darbai čia biskatį pasigerino, bet už kitur pribuvus amku ganti darbas. Lietuviai dirba piarų dirbtuvėj ir liejykloj (foundry). Lietuvių yra 40: sėdynių. Nėra jokio judėjimo prie apšvietos, prie organizacijos.

A. V.

Milwaukee, Wis. Šiamė mieste yra apie 300,000 gy-ventojų, daugiausia vokiečiai, lenkai, nemažai švedų, norvė-gų ir kitų. Yra burelis ir lietuvių. Tarp visų tautų čia yra socialdemokratų kuopos ir taj gana skaitlingos; tik vieni lie-tuviai lig šiol nieko neveikė, laukė sau ramiai, pabaigos svie-to, degtinė ir alų gerdami, niekrodami, norėdūs į kuopas pradėt veikt visuomenės dirvoj. Bet kaip visur, teip ir čia atsiranda protaujančių žmonių. Gruodžio 20 d. 1908 m., susitvėrė iš 9 ypataų kuopelė LSS ir užsidavė platint apšvieti-mą tarpe savo tautiečių, būdint juos iš amžino miego, pla-tint knygas laikraščius, kurie skelbia dorą apšvietimą darbi-niukų luoms. Lietuviai, rašykites į mūs kuopelę, stokit į šitas kovojančiųjų už šliuosavimą darbininkų luomos iš ka-pitalizmo rezezių.

Minersville, Pa. Kėlis mėnesius stovėjo kasyklos dykos dėl stokos vandens; lapkričio mėn. pradėjo vėl dirbti Collie-rys, Blackwood ir Downdaks angliakasyklos. Sūėjo mai-nieriai į savo «pleisūs» dirbti; da gerai neįsidirbus, pradėjo jausti didelį nesmagumą; galvys raigo, rankos nutirpo, ausy-se spiegia. Nežinodami, kas do priežastis, vienas kitą rami-

no, sakydami, kad po ilgam stovėjimui prisirinko nesveiko oro ir jau esame užpratę tokiais kalnais laipti... Bet ne tas buvo priežasčia. Tik buvo vienintelis išmislas kompanijos, kaip sau geriau kapitalą padidinti su pigesniais iškašciais: išsimislijo kurenti gazolinu motorą (inžiną), ką vežioja karus po žeme. Macųs ir tiršti gazelino dumai baisiai dusino darbininkus.

Žemiau dirbantieji gavo dumų nepaprastai daug ir ėmė baisiai sirgti ir vėmti. 23 vargdienius darbininkus išėmė pusgyvius, vos atgaivino. Darbininkai reikalavo prašalint gazolino vartojimą, bet bosas nė klausyt nenorėjo. Tada pašaukė inspektorij. Bosas rugojo ir ėmė grumoti, kam šaukiasi inspektorij. Kasyklos vėl tapo uždarytos. Vėl stoka vandens.

Lašas.

Laconia, N. H. Čia apsigyvenę daugiausia Vilniaus gubernijos lietuvių, beveik visi gelvoniečiai. Mažai kas girdėjo apie Loconijos lietuvių gyvenimą. Yra visokių tautų žmonių, bet niekas tiek neatsizymi tamsybe, girtuoklyste ir peštyne, kaip lietuviai. Kalėdas taip šventė, kad net angliški laikraščiai aprašė. Parsitraukė degtinės iš Bostono ir iš kitur (nes Loconijoj ir visoj New Hampshire valst. degtinę ir kitus alkoholiškus gėrimus uždraudė 1907 m.) ar už 165 dol. Septynios šeimos ir apie 40 pavienių tą viską išgėrė per šventas kalėdas ir susidaužė makaulės. Per dvi dienas tiek išgert, tai reikėjo gerų gėrikų. Susimušusieji užsimokėjo bausmės po 10 dol. Sako, miestas padidijęs policmonių skaičių ir įvesias tam tyčia policiją lietuviams.

Gėda loconijiečiams lietuviams!

Velniažinių Juzė.

Pana, Ill. «Lietuvos Ukėsup» draugystė savo svetainėje įsteigė knygyną, iš kurio vietiniai lietuviai gali gaut knygelių pasiskaitymui dovanai. Bet skaitančių mažai tėra; matyt, mūsų broliams mažai rupi apšvietimas.

Gruodžio 31 d. buvo vietinės kuopos SLA balius; nors daugumas lietuvių balių boikotavo, vienok svetelių susirinko pusėtinai ir visi dailiai linksminosi. Likusį pelną gal paskirs išleidimui V. Kudirkos raštų. Darbai angliakasyklėse eina nepergeriausia, todėl darbininkų gyvenimo sanlygos nekokios.

S. Stočkus.

Iš Lietuvos.

Vienas draugas, pargrįžęs iš ištremimo iš Šiaurės Rusijos, rašo:

Mieli draugai! Pranešu jums jau antrą kartą, kad esmu jau išliuosuotas iš ištremimo... Labai sunku susirašinėti, kad laišškai žūna, — caro valdžios šunias ėda... Dabar, mieli draugai, parašysiu apie savo dabartinį padėjimą. Teisybė, ištremime gyventi sunku, bet turiu prisipažinti, kad dabar gyvenu dar sunkiau. Ištremime nors bado nekeitom, dėlto, kad išduodavo ant duonos, o Liepojuj reikia badauti.

Jau eina 3 mėnuo, kaip esmiu liuosas, o uždirbau iš viso 14 rublių. Padirbi kur vieną dieną, kur kitą. Darbo mažai, bet kaip tik kur pristoji, tai tuojau priežastis: kad iš ištremimo pagrįžęs, tai ir darbo nėra... Parvažiavęs į Liepojų neradau nė vieno tikro draugo, su kuriuo galėtum bent pasikalbėti. Negana, ką caro valdžia neapkenčia tokių, kurie buvo ištremime, bet, tikrai pasakius, ir tie, kurie buvo draugai 1905 m., teip-pat bijo ištolo, mislija, kad jeigu su tokiu kalbės, tai ir jie papuls į tuos pačius pančius. Kvailysta nėra galo. Žmonės, išgandinti, bijo ir kalbėti ką-nors prieš valdžią. Aš tikėjau, kad po 3 metų, pagrįžęs iš ištremimo, rasiu žmones daugiau apsišvietusius, o atradau visuu kitaip. Reik dar daug pasidaruoti su tokiais žmonėmis...

Griškabudis (Naumiesčio pav., Suv. губ.) Gruodžio 11 d. darė kratas žandarų viršininkas, trys žandarai ir Griškabudžio starša pas šias ypatas: Geruliuos pas V. Juodišų ir J. Baltusj; Žečkalniuos pas Štrimą; Kraujučiuos pas Naudzių ir Zubricką; Barzduose pas Oleką, Bernotą, Tamošaitį ir Simokaitį. Pas Juodišų paimta keletas nekalto turinio knygelių ir rusiškas laikraštis «Soviet rabočich deputatov». Pas Baltusj paimta keletas knygelių, po 1 ekz., laikraščių iš-einančių Lietuvoj ir užsienyj, — «Kovos» keletą ekz.; dat paimta keletas laiškų ir užsirašoma knygelė... Pas Štrimą paimtas vienas laiškas (nieko ypatingo daugiau nerasta). Pas Naudzių paimta užsienio literatūros, teipgi ir Lietuvoje iš-leistų knygelių, keletas laiškų ir užsirašoma knygelė. Pas Zubricką paimta teipgi keturios knygelės. Pas Oleką paimta vienas «Dilgėlių» ekz. ir laiškas.

Tai visos dienos jų darbas.

DARBININKO KRONIKA.

Kansas valstybėj Topeka mieste sausio 14 d. užsidegus hoteliui Copland, kur daugiausia apsistoja seimo atstovai ir politikeriai apie 150 žmonių tapo apsupta liepsnos. Žmonės šokinėjo per langus ir daugelis prisimušė arba nusilaužė rankas, kojas, kiti spėjo nultipt tamtyčia pritaissytomis kopiečiomis. Sudegus hoteliui rado tik dvi ypatas sudegusias.

N. V. Muravjovas, Rusijos ambasadorius Ryme, kurs staigiai pasimirė gruodžio mėn. pereitų metų, sako, buvęs auka «nihilistų»; jie jį užmušę nuodais.

Studentų tarpe Columbijos universitete Missouri valst. susitvėrė socialistų klubas su tikslu mokintis socializmo ir platinti tarp jaunuomenės. Oficiališkas to klubo vardas toks: «The Social Science Club of the University of Missouri». Kai kurie profesoriai sąjausmingai sutiko to klubo susitvėrimą. Mat ir tarp Amerikos barbariškų studentų atsiranda prakilnių vaikinių.

Kaledu dovana.

Gerbiamoji «Kovos» Redakcija: — Malonėsite patalpinti šį mano atvirą laiškėlį «Kovai».

Garbinga mano Motina!

Atėjo laikas metinių su Tu tik viena esi mano proto šak peną. Kad tu butum kioj nors neaprybotoj bėdoj prie lavęs: neužmiršk man Kalėdų duoklę (1 dol.), man atkankdama per Naujus Me Linkiu geriausio pasise! damas savo sunkią galvą pr paramą.

Chicago

KĄ RAŠO LIE

Šioo kartu tik — juokai.

«Vilniaus Žinių» N 282 -

Kaip «Vienybė» išai

«Vienybės» N 49 ra

Jonas. Baltrai, ar

cijalizmas!

Baltras. Nejaugi n

Jonas. Bet koks ta

Baltras. Ak tu nei

paskui dalinasi visi.

Jonas. Kaip-gi ta

Baltras. Na, kad

auksina, aš pypkę, tu

Jonas. Na, o pask

Baltras. Paskui!

Jonas. O aš!

Baltras. Tu spjau

Po «Vienybės» pasi

šiaulų gimnazijos kap

Kauno «Vienybė» tuos

Bet Brooklyn «Vienybė»

monė visai ne juokams, o i

«Juk prašalios žmogų iš k

vos, bus jau duot

r a n k a s, ir rasi visai nek

Teip rašo buvęs «Ko

daktorius, mūsų draugas.

voj» užrašytas kaip leidėj

keisti L.S.S. vardu, taigi j

sai «nekalto žmogaus lauki

griežto» «Vienybės» nu

Pagalios visa «Kova» turės

sais, negalint jų išmesti,

ty jų ir neįsągautų ant

«Vienybės» antrą syk j

«Kovos». O tempora, o m

Iš ko gimė tokia genj

pas nebūt išgalvojęs! Tai

A. centriniai ir kiti taut

ir sumanė «atsiskraty».

Atėjo laikas metinių sukaktuvių, kaip aš tave pažįstu. Tu tik viena esi mano proto puošimas, tu man duodi dvasišką peną. Kad tu butum mano pirmoji pagalbininkė kokio nors neaprybotoj bėdoj, tai dėlto iš laiko aš šaukiuos prie tavęs: neužmiršk manęs! Kiek įstengdamas, siunčiu Kalėdų duoklę (1 dol.), manydamas, jog atsiteisi su manim, atlankydama per Naujus Metus mano Chicagitį urvą.

Linkiu geriausio pasisekimo sekančiuose metuose, lenkdamas savo sunkią galvą prieš Tave ir nešdamas medėgišką paramą.

Chicago, Ill.

J. D. Stasys

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

Šiuo kartu tik — juokai.

«Vilniaus Žinių» N 282 — 08 juokų skyriuje išspausdinta:

Kaip «Vienybė» išaiškino, kas tai yra socializmas.

«Vienybės» N 49 randam šitokią socializmo išaiškinimą:

Jonas. Baltrai, ar negalėtumei išaiškinti, kas tai yra socializmas?

Baltras. Nejaugi nežinia. Tai pasidalinimas.

Jonas. Bet koks tai pasidalinimas ir ko?

Baltras. Ak tu neišmanėli: kiekvienas sunėša, ką turi, ir paskui dalinasi visi.

Jonas. Kaip-gi tai dalinasi.

Baltras. Na, kad nesupranti — štai tau pavyzdys: tu turi auksiną, aš pypkę, tu perki tabaką ir man duodi.

Jonas. Na, o paskui?

Baltras. Paskui?! Aš rukau.

Jonas. O aš?

Baltras. Tu spjaudai...

Po «Vienybė» pasirašo kunigąs Antanas Alekna, buvęs Šiaulių gimnazijos kapelionas.

* * *

Kauno «Vienybė» tuos «juokus» išspausdino, žinoma, juokams. Bet Brooklyno «Vienybė» savo peržvalgoje patalpino savo nuomonę visai ne juokams, o išaina gryni juokai. Ten (N 53) rašoma: «Juk prašalinus žmogų iš komitetų, išmetus tik jo vardą iš «Kovos», bus jau duota šnipams siulo gulas ir rankas, ir rasi visai nekaltų žmonių laukia kartuvės».

Teip rašo buvęs «Kovos» redaktorius, dabar «Vienybės» redaktorius, mūsų draugas J. O. Širvydas, kurio vardas yra «Kovoj» užrašytas kaip leidėjo, o sąjungiečiai jau tariasi tą vardą pakeisti L.S.S. vardu, taigi prisiecių jį išmesti iš «Kovos», ir rasi visai nekaltą žmogaus laukia kartuvės». O kad tik tie šnipai nesugriebtų to «Vienybės» numerio! Kai pasimokys, tai kas bus tada? Pagalios visa «Kova» turės būti pripildyta vien tik vardais adriais, negalint jų išmesti, kad tų šnipų prakeikti nagai nepagriebtų jų ir neišgabentų ant caro kartuvių!

«Vienybė» antrą syk jau pamokina šnipus, pasinaudodama iš «Kovos». O tempora, o mores!

* * *

Iš ko gimė tokia genijališka mintis, kurios gal nė vienas šnipas nebūt išgalvojęs? Tai Bagočius buvo to priežastis. Mat S. L. A. centriniai ir kiti tautiečiai jo nekenčia, kaip akstino akyje, ir sumanė «atsikratyti». «Tėvynės» redaktorius patalpino («T.» N

46 — 08) sugriebęs tokį keistą jo privatišką laišką, kur tautiečiai negražiai išvadinti. Nors redaktorius, talpindamas tai, pats save žemina labiau, negu autorių, tai vienok visiems tautiečiams, ar «demokratams» — anot Mikolainio, kuris už Bagočių bando sukramtyt be duonos, be druskos visus socialistus, visą L.S.S., — visiems tiems neva demokratams atsirado proga pasirodyti, e sant politiškomis svabėmis davatkomis. Paties dalyko nematysi, nė neįsiskol; tik bėra, kad nedaras. Tame pat («T.» numeryje) patalpinta neregetai jga korespondencija J. Bičkūno iš Philadelphijos apie L.S.S. II rojo rajono konferenciją. Tenai vėl daugusia duodama pamokinių ir pabarimų tam nechatinkui Bagočiui. Tėdudie, ypatai — mums ne galvoj; bet čia vienkart duoda ir skura sąjungai. Kaip žinoma «Lietuvoj» tūlas «Revolucijonierius» rašė, kad L.S.S. centre yra koks tinkertonų šnipas. J. Bičkūnas dabar ir rašo, kad Bagočius tai šnipo rōlę atlikęs, nešdamas konferencijai apie tai, kas reikia daryt su vienu žmogžudžiu, kuris buvo įsitaikęs L.S.S. Veik. Komiteta. Konferencijos «nutarimas tam narini užners kilpą ant kaklo» — nusprendė J. Bičkūnas ir plačiai filiozofuoja, užmiršęs, kad tai neva korespondencija rašo, o «Tėv.» red., p. Jokūbynas, nors pats galėjo matyt, kad perdang pikti norai teip ir kyšo tame rašte, — mielai talpina, bilė tik tie išvadžiojimai atkreipti prieš Bagočių ir L.S.S. I tuos politiškos svabės pancarijimus ir itikėjo «V-bės» redaktorius ir, papildydamas juos, pridėjo tą pasargą, kad koki vardą iš «Kovos» išmetus, vistiek, ką tą ypatą pakorus!

Bičkūnui, «Panašius dalykus girdint, net ausyse pradejo spengti: «žners kilpą ant kaklo!» II rajono susivažiavimas padėmė žmogų ant kartuvių, «ar gi nemato VIII susivažiavimas: Jog-jinai (!) paduoda M. II šnipams!»

«V-bė Liet.» tatai pavadina «domia (!) ir gana daug (!) reiš-kiančia žinia» ir kaip «proto sandėlių» žinovas stato hipotezą: «kas čia, ar pro v o k a c i j a, ar baisi k v a i l y b e!»

Ponas Mikolainis, išrokuodamas «T-nej» (N 49) pačiui, visas Bagočiaus neenatas, nepraleidžia ir visų socialistų. Esą, «socialistai, tai ne toki žmonės, su kuriais galima būtų bent kompromisu susitart. Jie teip kaip ir kunigai (!). Jei nešoki pagal jų dūda, tai «raus». Jie neklaidingi». Toliaus tas «demokratas» jau ižeidžia patį demokratizmo principą: apkaltina socialistus už įvedimą į S.L.A. referendumo, kuris esąs toks baises, kad S.L.A. pasidalijias «du abazū». Susigriebęs, tačiau, «visuotiną balsavimą» patį tik bėda, kad «socialistai jį vartą kaip rankovę ir mūdžioja jo tiesas», lygiai teip, kaip Bagočius — anot to paties demokrato, — «nelegališkai» ant dokumentų visados rasesis raudo nu rasalu» ir labai «didėtė mės raidėnis», ir tuomi darė «pasidalinimą» S.L.A. centro į keis abazūs. Mat raudonas rāsas las išgązdino.

Tų visų agitacijų muilpini barabai jau glōkė ir i kai kurias mūsų kuopas ir rajonus. Da nās ir pas mus yra įdėtai atsiskyrusiųjų nuv politiškujų davatku. Uodas ima «spengt» ausise ir kaip slōnius pasirodo akise.

Tai antrą «taktika» vartojama prieš sąjungą.

Jei tie veikėjai ir kai kurie jų organai šiuo tarpu visai nepasius, tai Amerikos Lietuva liks sveika.

KRASOS DEŽUTE.

P. Rukavičiui ir Jurgui Mikalauskui. Apie «Andrą» straipsniai jau į pereitą num. buvo prirengti, bet dėl stokos vietos (ypač, kad diktokai ilgi) negalėjo patilpt. Bet jau «Andra» seniai nutilo, jos nėra, tai ar verta da užimt vietą laikraštyje pasakojimu apie ją?

Bandykite ant vietos taisyti organizacijos tvoras, kurias ji per neapsimislį biskutį apgriovė. Paskui pranešit, kaip dailiai tą sutaisysit.

J. Bičkunui. Da kartą teiravausi pas administratorių ir išdėtininką ir pasirodė, kad nė pirma, nė dabar negauta jokio oficiališko pranešimo nuo «Progresyviškojo choro». Taigi redakcija nepadarė klaidos, kokią stengiatės prirodyti. Dėlto tokios formos pasiteisinimais negalima užimti laikraštyje vietą. Patys briskit iš savo didžiųjų «klaidų», laikraštis jums negal padėt, juo labiau, kad ji viešai pasmerkėt myriop.

«Koval» atslūsti rankraščiai.

Parcės iš Pažvelsio — Socijalizmas Amerikoj; J. A. Stankaus — Adomavičiaus «Socijalizmas»; K. Rutkaus — Ar moters privalo dalyvaut politikoje, Žemė, darbas ir kapitalas; J. Ilgūno — Pažink gyvenimą ir kovok su juo! Pirmyn! Paukščių daina, Žibuoklei, Pučia; Pienavežio — Ko reikia tau, varguoli; P. Kiečio — Reikaluose V. K-to, Dvi veislės; P. Norkaus — Atsakymas drg. K. Romašauskui.

Iš Europos — Š. A. Tekšnio — Gegužės mėnuo; A. H. Žanavyko — Vaizdelis iš mūsų draugų gyvenimo (ir dvejų cilės).

I L.S.D.P. Merkurijaus kuopa.

Maloni «Kovos» redakcija! Meldžiu patalpint šį mano pratarimą; kadaigi dėlei neturėjimo darbo negaliu duot tikro adriso, todėl kreipiuosi per «Kovą».

Būdamas skolingas L. S. D. P. Merkurijaus kuopelei, atsišaukiu į jus, draugai merkuriečiai: praneškite per «Kovą» surinkę atskaitą, kiek aš turiu paėmęs iš jūsų pinigų — sąnariu mokėsi, ba aš pats negaliu atmint; ir gal kas iš draugų arba jūs patys duosit man rodą, kur ir kaip tuos pinigus prisijust.

Juozas.

„Kankinių Kasos“ apyskaita

*už penktųjų metų pirmąjį pusmetį
(I—VI. OS).*

I. KOMITETO APYSKAITA.

I p l a u k o s.

1) Iš Amerikos Kankinių Komiteto rb. 189,10; 2) per «Lietuvos Ukininką» rb. 129,54; 3) per «Žariją» rb. 59,78; 4) Kaune surinkta rb. 158,47; 5) Vilniuje — rb. 99,51; 6) Ukmergėje — rb. 15,20; 7) Peterburgietis rb. 5,00; 8) Liaugm. iš Amerikos rb. 42,88; 9) Buržinsk. rb. 10,80. —

Iš viso rb. 710,28. —

Iš pereinamųjų metų liko rb. 73,79. —

Viso labo rb. 784,07. —

I š l a i d o s.

1) Vilniaus kaliniams rb. 423,45; 2) Kauno kaliniams rb. 198,47; 3) Panevėžio kaliniams rb. 50,00; 4) Ukmergės kaliniams rb. 55,20; 5) Lukoš. — rb. 17,80; 6) Liaug. rb. 45,88; 7) Vinc. M. rb. 14,20; 8) Uš. liaud. Vilim. — rb. 15,00; 9) krasos išlaidų rb. 1,57. —

Iš viso rb. 821,57. —

Iplaukų buvo rb. 784,07. —

Deficito rb. 37,50. —

II. UŽSIFNIO ATSTOVO APYSKAITA.

Iš pereinamųjų metų liko fr. 15,70. —

Šį pusmetį išleista „ „ 1,45. —

Kasoje liko fr. 14,25. —

Pastaba. Atkreipiame atidžią į «Kankinių Kasos» deficitą. Kalinių padėjimas labai sunkus. Geros širdies žmonės, nepamirškite kalinių!

Už «Kankinių Kasos» Komitetą jo užsienio atstovas

Paryžiuje, Gruodžio 27 d. 1908m.

A. Vardas.

Administracijos atsakymai.

III R a j o n u i. «Dilgėlės» yra privatiškas laikraštis, ne L. S. S., kaip nekurie neteisingai mano, tik šiuo tarpu spausdinamas «Kovos» redakcijoj ir už tą darbą mums yra mokama teip, kaip ir už visus pašalinius darbus. L. S. S. nieko bendro su «Dilgėlėmis» netur, tai yra privatiškų ypatų dalykas.

D a u g e l i s klausinėja manęs kaipo L. S. S. viršininko, kodėl aš tyliu ant baurių užmetinėjimų man daromų «Tėvynėj» ir «V. L.», nes tas, girdi, erzinaš kaikuriuos L. S. S. draugus. Kai pasirodė viens kits pliauškalas «T.», buvau atsakęs, bet Joku bynas netalpino, sugražino. «V. L.» neatsakiau dėlto, kad prie dabartinio redaktoriaus, išskiriant kokius nonsensus, ten nieko daugiau nēr; atsakinēt ant visko — nēr laiko. Paskutiniu laiku sukilo visi tautiečiai ir rēkia kaip tik kas gali. Manęs tas visai neužgauna ir aš ant jokių riksmų neatsakinėsiu. Peržema būtų užimt laikraščius polemikomis su kokiais maniakais. Jei aš netikęs, na, tai atliktas kriukis — daugelis seniai teip manė. Dabar persipliaukš, parėkaus, pails ir apsisistos. Ar tai pirmiena?

Drg. V. Dzedolikas klausia viešai 5-tos L. S. S. kuopos ką ji padarė su knygomis, kurias jis tai kuopai paaukavęs, kad apverstų L. S. S. naudai.

Drg. K. Norbutas apleidęs Pensylvanijos VI rajoną, atsisako iš V. K. ir prašo, kad. raj. į jo vietą dabar kitą apsirinktų.

Drg. V. J. klausia kodėl III raj. tik vieną atstovą tetur V. K-te. III rajonas tur tiesą dar du, pagal skaitlių narių, nuo savęs aprinkt ir beabejonės tą ūmu laiku padarys.

Visiems, kurie reikalavo «Kovos» pavienių num., išsiuntinė jau, kuriuos turėjau; bet NN. 6, 23, 24 ir 52 visai netnriame. Kitų yra dar. Turiam kelis kompletus, kurių negalima daryt. Norėdamą kompletą užsisakyt tuoj \$2,00 neapdarytas, \$3,00 gražiais apdarais.

F. J. Bagočius, Adm.

Chicagos draugams! Draugai, kurie neturit pilietišku popierų, malonėkit tuojaus išsiimt pirmutines popieras, tai po dvejų metų bus galima išsiimti pilnas. Chicagos LSS kuopos turėjo savo bendrą susirinkimą, kur ir paskyrė tam-tikrą komitetą po vieną narį iš visų kuopų, kad pasidaruotų tame reikale. Į komitetą įėjo šie nariai: 4 kuopos B. K. Radzevičius, 3235 Auburn Ave; 22 kuopos J. Butman 911 W. 21 Place; 37 kp. S. Dargužis, 150 W. 18-th St.; 81 kp. K. Kalpokas, 213 W. Division st. To komiteto agentas Juozas Bruzevičius, 867 32-nd & So. Morgan St. (Crowley aptiekoj).

Komitetas.

Viena pasikalbėjimo: Išleido «Dilgė Balt r šė P. Merim 1909 m. 202

Pagal J savo laike m (podraug ško — už 1 peną. už 2c. Dėlto, išiško į minėt Tariai ir

No.50 «K nesinių \$2.40,

Raudor LSS kuopos p ščiūjimą? 22 Bus įvairūs p

Lit. fo gruodžio, 190 J. Kazlauckas klišė, M. Sen Norbutas, P. N G. Danilkevič, nienė, P. Balis, kevičia, J. Ribó Ječius, B. Jakut butaičė, L. Petr O. Jakavonienė, M. Urbonavičiūt J. Gurklis, J. Kr K. Poškus, P. Ti

S 1 Politiskas mini 2 Kudikių vergija 3 Kovotojų giesm 4 Priekus Engels; 5 Moters ir politik 6 Kunigai, bediev 7 Darbininkų prie 8 Gyvybė (kantata 9 Svajus, tragedija 10 Bomba, komedija 101 Dilgėlių Žiedai, 102 Mikės valdinių p 103 Kirpikai arba ave 04 Amerikiečių cirka

metų liko fr. 15,70. —
leista „ 1,45. —

soje liko fr. 14,25. —
cinių Kasos» de-
baisunkus. Ge-
alinių!

šienio atstovas

A. Vardas.

rymai.

tiškas laikraštis, ne L.
šiuo tarpu spausdina-
ums yra mokama teip,
nieko bendro su «Dil-
alykas.

o L.S.S. viršininko, ko-
an daromų «Tėvynė» ir
L.S.S. draugus. Kai
u atsakę, bet Joku-
akiau dėlto, kad prie
s nonsensus, ten nieko
laiko. Paskutiniu lai-

kas gali. Manęs tas
neatsakinėsiu.
mis su kokiais manija-
ikis — daugelis seniai-
pails ir apsisotos. Ar tai

os L.S.S. kuopos ką ji
paaukavę, kad apver-

ijos VI rajoną, atsisako
dar kitą apsirinkty.

ieną atstovą tetur V.
kaitlių narių, nuo sa-
arys.

enių num., išsiuntinė-
2 visai neturiame. Ki-
negalima daryt. No-
pdarytas, \$3,00 gražiais

J. Bagočius, Adm.

arie neturit pilietišku
utines popieras, tai po

Chicagos LSS ku-
ir paskyrė tam-tikrą
ad pasidarbuotų tame
kuopos B. K. Radze-
Butman 911 W. 21
8-th St.; 81 kp. K.
miteto agentas Juozas
n St. (Crowley aptie-

Komitetas.

Biblijografija.

(Nauji spaudiniai, atsiųsti paminėjimui).

Vienas respublikos karalių. Interview —
pasikalbėjimas. Parašė Maksim Gorky. Iš rusų kalbos vertė J. B.
Išleido «Dilgėlės». Philadelphia, Pa. 1908 m. 24 pusl. Kaina 10c.

Baltramiejaus naktis. Istoriska apysaka. Para-
šė P. Merimee. Vertė Rėk. Išleido J. Naujokas, Brooklyn, N. Y.
1909 m. 202 pusl. Kaina 75c.

Laiškai eina už 2c.

Pagal Jungt. Valstybių įstatymą (spalių mėn. 1908 m.), ką
savo laike minėjome, — uždaryti laiškai iš Amerikos į Angliją
(podraug Škotiją ir Airiją) eina už 2c.; iš Anglijos į J. Valstybes
— už 1 peną. Teip pat į Vokietiją (nuo šių metų pradžios) eina
už 2c. Dėlto, skaitytojai, nelipinkit daugiau 5 centinės markės ant
laiško į minėtas šalis. Pasakykit tai ir savo pažįstamiems!

Tariasi ir su Prancūzija tą patį įvesti.

KLaidu atitaisymas.

No.50 «Kovos» išbriovė klaida; kur turėjo būti 21 kuopa, mė-
nesinių \$2.40, padėta \$1.40. Abelna suma ta pati.

Raudonasis Nedeldienis Chicagoj. Susivienijusios
LSS kuopos parengia Petrapilės «Raudonojo Nedeldienio apvaik-
šėnįjimą» 22 sausio, ant 33 gatvės N942. Prasidės 7 val. vakare.
Bus įvairūs papuošimai. Meldžiame visus atsilankyti.

Komitetas.

Lit. fon. Lewiston, Me., per F. J. Bagočiaus prakalbas 29
gruodžio, 1908 m., paaukavo: J. Malinauckas, U. Malinauckienė,
J. Kazlauckas, A. Rudokas, J. Pauša, U. Kapitskaitė, M. Šeme-
kliūtė, M. Senkus, A. Paulaitis, J. Padvolskis, A. Klimontskis, T.
Norbutas, P. Navitskas, K. Simonavič, J. Vaitekiene, J. Beletskis
G. Danilkevič, J. Šimkunas, F. Vaitekus, P. Bukenas, A. Graiču-
nienė, P. Balis, A. Sankunas, A. Jozekevičis, J. Apšega, J. Čerė-
kevičia, J. Ribokas, M. Drigolys, S. Žalabautskas, A. Lauksiūtė,
Ječius, B. Jakutis, T. Masičė, G. Sadula, B. Jozekevičienė, B. Sa-
butaičė, L. Petronis, F. Kaulakis, K. Vilaniškis, A. Vilaniškutė,
O. Jakavonienė, E. Sabaliaukiūtė — po 25c. A. Iliušinskutė,
M. Urbonavičiūtė, K. Graičūnas, E. Klimanskutė, A. Kaulakis,
J. Gurklis, J. Krapovitskas, S. Klimonskis, V. Ašmega — po 50c.
K. Poškus, P. Tijunas, P. Petronis — po \$1,00.

Musu knygos.

Skaitykit ir platinkit jas!

- 1 Politiskas minių streikas, pusl. 20 8c
- 2 Kudikių vergija, pusl. 20 5c
- 3 Kovotojų giesmės. 42 revoliucionieriškos dainos, pusl. 48 15c
- 4 Priekus Engels; jo gyvenimas ir darbai, pusl. 54 15
- 5 Moters ir politika, pusl. 50 15
- 6 Kunigai, bedieviai ir socialdemokratų, pusl. 30 10
- 7 Darbininkų spauda ir jos priežastys; su paveikslais 10
- 98 Gyvybė (kantata) ir kitos poemos, parašė J. Viskoška, p. 41 15
- 99 Svajus, tragedija-poema, parašė J. Viskoška, pusl. 135 40
- 100 Bomba, komedija II akt., parašė Antonoy, pusl. 24 15
- 101 Dilgėlių Žiedai, trys puikios apysakos, pusl. 31 15
- 102 Mikės valdinių poteriai; labai juokingi, pusl. 14 5
- 103 Kirpikai arba avelių piemenėliai; juokingos dainelės, p. 16 5
- 04 Amerikiečių cirkas arba Sorkės, su paveikslais, pusl. 15 5

105 Vienas respublikos karalių, parašė M. Gorky, pusl. 24	10
151 Vyskupas Myriel ir Konvencionalistas, par. V. Hugo	8
152 Žmogus, Akuraterio apysaka, pusl. 40	15
201 Graudys Vėrkšmai, apie Lietuvos vargus, parašė Liepukas	10
301 Ar geras katalikas gali būti socialistas, pusl. 15	5
302 Senovės šventieji ir dabartiniai bedieviai, pusl. 16	5
306 Klebono karčiama, atsitikimas Šiauliuose, pusl. 16	5
307 K. Marx, jo gyvenimas ir darbai, su jo paveikslu, pusl. 31	12
308 Širdies balsai, 16 Jovaro eilių, pusl. 16	10
308 Emilija Pliateriūtė, lenkmečio karžygė, pusl. 15	10
400 Kantiškos apie peklos kančias, juokingos Liepuko eilės, p. 40	20
306 Baudžiava Lietuvoj, pusl. 76	15
409 Eilės P. Vaicajčio, pusl. 165	50
513 Kaimiečių kova su ponais, pusl. 60	10
414 Socializmas ir darbininkiskasis klausimas, pusl. 40	10
415 Revoliucija, jos prasmė, priežastis ir pamatai, pusl. 43	10
501 Rosijos garas, monologas, ir politiško turinio eilės, pusl. 15	15
502 Kelionė per Peklą, parašė J. Mauritz, pusl. 32	10
503 Darbininkai ir jų ateitis, pusl. 43	43
504 Kaip atstovai milijonierium?, pusl. 32	10
505 Socializmo ABC, pusl. 32	10
506 Paskutinė Banga, parašė Br. Yargasas, pusl. 32	10
601 Raistas, parašė U. Sinclair, geriausia apysaka mūsų laikų, p. 355	\$1
612 Kaip geriausiai laidoti numirėly?, pusl. 29	10
614 Dvyniai vagių, parašė kun. V. Dembskis, su paveikslu, p. 88	25
621 Spėka ir Medega, moksliska knyga, pusl. 386, apdaryta	\$2
631 Iš ko kyla melai? parašė kun. V. Dembskis, pusl. 175	75
632 Kankintojai ir kankintiniai už mokslą, par. kn. V. Dembskis	\$1
641 Gramatika angliskos kalbos (P. Mikolainio), apdaryta	\$1
643 Naujas būdas mokintis rašyt nemokantiems	10
644 Aritmetika, geriausia knygutė mokintis rokundų, apdaryta	35
701 Puota ir Nuskindas Žiedas, puikios apyskaitės, pusl. 32	10
702 Iš bažnyčios istorijos, pusl. 16	10
703 Kunigija ir svietiška valdžia	10
704 Įtekmė Socialiskų Sąjūgų ant visų kulturiskų šakų, pusl. 94	15
705 Vilius Tell, par. Schiller, vertė dr. V. Kudirkka. Drama	30
706 Kur mūsų išganymas? pusl. 118	25
707 Mūsų dielės, per ką Lietuva kenčia, pusl. 31	10
708 Vargdieniai, puiki apysaka, parašė Al. Gužutis (Fromas)	50
801 Revoliucijos Žmonės, 7 puikios apyskaitės, pusl. 78	20
802 Pragarų atgijimas, parašė grafas L. Tolstoy, pusl. 32	10
803 Po priedanga šventinybės, istoriska apysaka apie popiežių	25
804 Sidabrinis Kryzelis arba Dailydė iš Nazareto, pusl. 169	50
805 Iš kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir augmenys?	20
806 Kaip gyvena augmenys? pusl. 129	35
807 Senų gadynių išnykė gyvi sutvėrimai, pusl. 370	\$1
808 Kada ir koku budu svietas susitvėrė, pusl. 140	35
809 Kada ir koku budu svietas kada nors gali pasibėgti, psl. 135	35
810 Apie žemę ir kitus svietus, pusl. 255, 759, apdaryta	\$1
811 Ethnologia arba mokslas apie žemės tautas; su paveikslais	\$2
Ta pati knyga apdaryta	\$2,50
812 Geografija arba žemės aprašymas, pusl. 407	\$2
Ta pati knyga apdaryta	\$2,50
813 Istorija abelna; pasaulio istorija nuo 2800 m. prieš Kristų	\$1,25
814 Higiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos, psl. 132	35
815 Bankveidis gramatų rašymui, 155 visokių gramatų, psl. 140	40
816 Gantės istorija, pusl. 210	50
817 Gantės Parjėgos ir kaip iš jų naudotis, pusl. 238	50
818 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus, pusl. 147	30
819 Pamatas visokiai reformai; vadovas sveikatai, turtui ir laisvei	50

«Kovos» administracija

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Teatras!

Springfield, Ill., vietinė teatrališka kuopa parengia ant 24 d. sausio 1909, du puikius perstatymus: «Paskutinė Banga» ir «Salamono Šapnas», svetainėje Arion Hall, 4-th ir Jefferson St. Teatras prasidės 7 val. vakare. Pertraukose bus juokingi monologai; rusijos aficieras mokys jauną karėvij; Lietuvos dvarponis apgailestaus baudžiamos laikus ir tt. Kurie atsilankysite, užtikrinam, kad nesigailėsite, užtai visus kviečiame. Įžanga ypatai 50c., 35c ir 25c. Vaikams dykai.

Komitetas.

Vakarinė mokykla.

Jono Welsh, ant kertės Ketvirtos ir Dauphin gatvių. Mokslas dykai. Atsibuvo kas penedėlis, utarninkas ir sereda, nuo 7:30 iki 9:30 vakare.

Ella J. Finley
Mokintoja.**AUKOS.****Revoliucijos reikalams:**

Cleveland, O. LSS 3 kp. \$1,00.

Purėno ir Rudavičiaus gelbėjimui:

Springfield, Ill.: F. Jurkus, J. Pečiokas, J. Vaitkevičius, A. Banevičius, J. Žulius — po 25c. O. Banevičienė 10c. Surinkta pas J. Raugelį: J. Raugelis, P. Kaminskas, P. Pečiūnas, Valitka — po 25c. Viso 2,35. Buvo [žiu. «K.» N48] 2,00. Viso labo 4,35.

I.15. Išsiųsta viskas Paurėno konferencijai į New Yorką. Išde nebelieka nieko.

R.R.K. išdininkas
J. O. Szirvydas.**GERA PROGA**

Mes išmokinam fotografistus jaunus vyrus į labai trumpą laiką už mažą atlyginimą.

J. POMERANTZ
7395 S. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

Teatras ir Baliai!

Parengtas 36-tos kuopos L.S.S., Bayonne, N. J. Prasidės 7:30 val. vakare, sausio 21 d. 1909 m., Hooper Cooper salėj, kampas 22 gatvės ir Ave. F. Loš 59 kp. LSS iš Hoboken, N. J. «Žilė galvon, velnias vuodegon» ir «Nepadėjus nēr ko kasti». Visus užkviečiame atsilankyti
36 kp. Komitetas

Reikalingi du vyrai

gerai pamokinti, geistina, kad būtų lietuviai, kurie podrang kalbėtų rusiškai ir lenkiškai ir pastatyti po \$2000 bondso, kurį duoda tamtikros kompanijos už mažą prekę ir nors nsdidelę piniginę sumą, kaip užstatą. Vieta yra laivakorčių, pinigų siuntimo ir Real estate office gaspadorium. Atsiliepkit visi, kurie nusiimanot apie tai; adresuokit:

Employer

P. O. Station 123
Frankford, Phila., Pa.

Telefonai:
Bell Kena. 36 18-A
Keystone East 42 21 D

JONAS F. BAJ
Lekiškai-Lietuviška Stainė

šiaurinėj Philadelphiajos dalyj. Arkliai gatavi kiekvienoj valandoj veselioms, krikštynom, pagrabams ir pasivažinėjimams. Meldžiam paramos broliu lietuviu!
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

Daktariškas patarimas

DYKAI

Dr. Kimmelman'o Aptiekoje
N. W. cor. Front & Christian St.

Priėmimo valandos:
Nuo 8 iki 9 ryte.
Nuo 5 iki 7:30 vakare.

Gerai dantys yra neatbutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselioms, krikštynom, pagrabams ir tt. Jis yra rielintellis tikras ir teisingas tautietis. Prekes priėnamos.

Keystone Telefonas: East 42-65-A.

Eilių rašėjo naudai.

Paskiriu 500 ekzempliorių knygelės «Revoliucijos ir Socjalo mo dainos ir eilės». Šioj knygelėj yra surinktos puikiausios eilės daugiausiai Jovaro — vargų poeto, vargų ir nelaimių apdainuotojaus.

Taigi, draugai, pirkitė šitą knygelę po 10c., tai už 500 ekzempliorių apie \$50 suvargusiam eilių rašėjui, drg. Jovaru. Ipa nelaukiant prisiųskite sidabrinį dešimtuką gromatoje apytūpū drūčiai popiera, kad neiškristų, ir už 3c. markę žemiau padėdė antrašu, ir kožnam bus prisiųsta ta dainų ir eilių knygelė. Už 500 knygelėlių surinktū pinigai bus pasiųsti «Kovos» redakcijon, kuri perduos drg. Jovaru. Nors su mažu grašeliu paremsime mūsų garsų poetą.

W. J. Petkon, 303 N. Main St.
Brockton, Mass.

L.S.S. ir "Kovos" Administracija.

Visokius rankraščius ir korespondencijas siųsdami redakcijon adresuokit «Kovos» redaktoriui:

J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Su agitacijos ir organizacijos reikalais: sutvėrime naujų kuopų, prašydami informacijų kaslink sutvėrimo, skundai kuopų, nutarimų, krivulės, reikalaudami čarterio, kreipkitės pas L.S.S. sekretorių:

P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Siųsdami mėnesinių mokesčių blankas, užsakymus laikraščių reikalavimus knygų, agitatoriškų lapelių, laiskams popierų ar atvirčių laiskelių, permaintydami adresus, prisiųsdami apgarsinimus, ar visokių drukoriškų darbus, adresuokite administratoriui:

F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visokiuose piniginiuose reikaluose kreipkitės pas L.S.S. finansininką:

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Stefan Papiernik**LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ AGENTAS.**

Lietuviai, kam gi Jums siuntinėt savo pinigus, arba pirkt laivakortes kur pas kokius svetimtaučius, kur negalit žinot ar nuotė pinigai ar pražus. Kam savo pinigus ant vėjo leisti, kad galit visus savo reikalus atlikti pas savą tautietį, ir tai tokį, kuris Jums visados gero velija ir visados gatavus draugiškai patarnauti. Užtaigi su visokiais reikalais kreipkitės pas seną, ištikimą Philadelphiajioj bankierių

S. Papiernik,
352 No. 23rd St., Philadelphia, Pa.
Reikalauk paaiškinimų!

Laikom sau už garbę prane dotinai visuomenei, jog pirt

KRUTANTIE PAVEIKSL

(MOVING PICTURE)

Atsidaro po num
508 South Str., Philade

Kuriamė garbinha publika ture leist linksmi luosa valanda už tus gražiai įntaisytame teatre, dami trunktis kur toli ant Ma Teatras bus įtaisytas su vignadomis. Paveikslius r kas dien! Atsiminkite m

508 South Gat
Levis & Co

W. L. Raczyn

Laivakorčių ir Insurance
REAL ESTA

Pinigus galima gaut ar
čių. Su visais reikal: kites pas savą žn

2630 Richmor
PHILADELPHIA,

JOSEPH W. WES

4421 E. Thomson st.,

Belgiškos knygos, įkaptleri muose, visokios rusios krynai piera, kraptylos, event. tėvų p

Geriausias Lietu
PHOTOGRAPHI

Atlieka darba artistiskal. daro didelius paveikslius. li ištrinkti photographiję praba, o bus kuogerians nes yra visokios masinos. namus, storus, nabašnikti rintai mokintis fotografuoti

J. Drizas, 500 S. 2 st

KUKVIENAS, kuris a

A. Margul

pirkt vynu, arielkos arba omų, aplaikys gražią dovai plėktele degtines. Pamė tikrai rusiškų gerimū—vis Kalbam rusiškai ir A. MARGUL N.E. cor. 4th & Monroe S

S KONIECZ

3131 Richmond St.,
ARTISAN-SKAPT

Dirba

Altorius, kozelnycias ir kl itausis. Teipgi karunes, tus drėsin darbus. Kreij

Negirdeta

geram fotografui pradė ži Studio ant pardavim

kaie ir lietuviais apgyv Atsiliepkit į «Kovos» r

ai.
Revolucijos ir Socijaliz-
maktos puikiausios eilės,
ir nelaimių apdainuoto

o 10c., tai už 500 ekz.
jui, drg. Jovarui. Ilgai
iką gromatoje apvynioję
markę žemiau padėtu
q ir eilių knygelė. O už
«Kovos» redakcijon, ku-
ašeliu paremsime mūsų

tkon, 303 N. Main st.
Brockton, Mass.

ministracija.

ijas siųsdami redakcijai,
Ave., Philadelphia, Pa.

utvėrime naujų kuopų,
kundai kuopų, nutarimai,
pas L.S.S. sekretorių:
Ave., Chicago, Ill.

užsakymus laikraščiai,
aiškams popierių ar atvirų
ni apgarsinimus, ar viso-
nistratoriui:

Ave., Philadelphia, Pa.

reipkitės pas L.S.S. izdi-

Ave., Philadelphia, Pa.

ernik

GENTAS.

Lietuviai, kam gi Jam
siuntinėt savo pinigų ar-
ba pirtk laivakrtes kur
pas kokius svetimtaučius,
kur negalit žinot ar nueis
pinigai ar pražus. Kam
savo pinigų ant vėjo leist
kad galit visus savo rei-
kalus atlikti pas savąj
velija ir visados gatavas
reikalais kreipkitės pas

delphia, Pa.

Laikom sau už garbę pranešti gto-
dotinai visuomenei, jog pirmklesinei

KRUTANTIEJIE PAVEIKSLAI

(MOVING PICTURES)

Atsidaro po num.
508 South Str., Philadelphia, Pa.

Kuriame garbinha publika tures progą pra-
leist linksmi luosa valanda už savo 5 cen-
tus gražiai intaisytame teatre, nereikalau-
dami trauktis kur toli ant Market gatves.
Teatras bus itaisytas su visokiomis
vigadomis. Paveikslus mainysime
kas dien! Atsiminkite mūsų adresą:

508 South Gate,
Levis & Co.

W. L. Raczynski

Laivakorčių ir Insurance agentas
REAL ESTATE.

Pinigus galima gaut ant Mortga
čių. Su visais reikalais kreip-
kitės pas savą žmogų.

2630 Richmond St.
PHILADELPHIA, PENN'A.

JOSEPH W. WESOLOWSKI
4421 E. Thomson st., Phila., Pa.

Religiškos knygos, skaplieriai, abrozai rė-
muose, visokios rusies kryžiai, rasymai po-
plera, krapylos, švent. tėvų paveikslai ir t. t.

Geriausias Lietuviškas PHOTOGRAPHISTAS

Atlieka darba artistiška. Iš mažų pa-
daro didelius paveikslus. Kožnas ga-
li išsirinkti photographijai kokią nori
praba, o bus kuogeriausia padaryta,
nes yra visokios mašinos. Nutraukia
namus, štorus, nabašnikus ir tt. No-
rinti mokintis fotografuoti atsisaukit.

J. Drizas, 500 S. 2 st., Phila, Pa.

KIEKVIENAS, kuris ateis pas

A. Margulis

pirtki vyno, arielkos arba kitų gerim-
imų, aplaikys gražią dovana — puikią
plėčekelę degtinės, Pamėginkit sykį
tikrai rusiškų gerimų — visada naudosit

Kalbam rusiškai ir lenkiškai
A. MARGULIS
N.E. cor. 4th & Monroe Sts., Philad'a.

S KONIECZNY

3131 Richmond St., Phila., Pa.

ARTISTAS-SKAPTORIUS

Dirba

Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios
itaisas. Telpgi karuneles, sarpas ir ki-
tus dr-sčiu darbus. Kreipkites prie jo!

Negirdeta proga

geram fotografui pradėt biznj. Gra-
zi Studio ant pardavimo, rusais, len-
kais ir lietuviais apgyventoj vietoj.
Atsiliepkit į «Kovos» redakciją.

Geriausios visoj Philadelphiaj
Rusiskai-Turkiskos Pirtys
15 ir 25 centai!
Šiltos ir šaltos vanos 15c. Atdaros kasdien
iki 12 val. nakties. Seredonhis interims nuo
1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
-211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrovė arielkos, vyno likie-
rio, vietinių ir iš užsienio. Alus, buteliu-
kuose Szmido braforė. Dirbtuvė mine-
rališkų vandenių.

Kalbam lietuviskai, lenkiskai, ruskai ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Lietuviškai—Lenkiškai—Fotografus.
JOHN BODZIAK
atlieka darba geriausia ir pigiausia.
Pamėginkit pusimt savo paveikslų
pas mūsų, mes jums padarysim gerai.
3060 RICHMOND ST. PHILADA.

Tik viena aptieka

visoj Philadelphiaj kur galima susikalbėt
lietuviškai ir aptuotė teisingus vaistus. Di-
džiausia krauju aptieka D ro Pharmacy J.
PINTONZEK kurioj darbuojas šepgi krauju
aptiekorius S. JONKUS 7 lietuvys. Čia pasit
visokių liekarstų. Rasit visada daktarą.
2984 RICHMOND ST., PHILAD.

Bell Phone
Kensington 57-85

S. Szveda

Lietuviškai Lenkiškai Graborius:
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Visuose reikaluose kreipkitės pas savo tautieč,
kurs visus rekalus atlieka prieliskai ir pigiai.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO

423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.

Priėmimo: Iki 10 ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Rusiškas Notariušas

Sutaisau visokius dokumentus, kontrak-
tus, užstatomybę; paliudiju pažusius su-
taisau paszportus ir visokius yudizijos po-
pieras. — Perku ir parduodu namus ir
apsaugoju nuo ugnies (insurance). Duod-
du rodas. Sukolektuoju pinigų, skolas ir
randas. Visi reikale kreipkites pas mane.
Žemiausios prekes už tarnybą.

Paul M. Myers

N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlaukymui plauku.

Tukstandai pliku žmonių atgavo puikius plau-
kus, sulauko stinkima plauku. Duodam roda
kai per laiska, kaip isgydyt alinkima plauku,
pučkus, didervines, niežius ir lytiska bruda. Nuo ko-
ju užtrina tik 10c. Mesturime daug padėkavoniu
laisku visokių tautyčių. Tuojau rasyk pas mūs:

J. M. BRUNDA Co.

996—998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Kas užsiraszys "Kova"

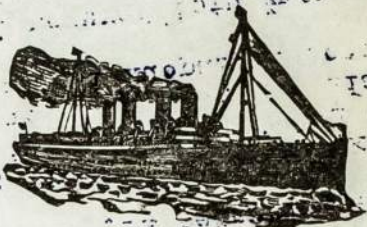
metni laiko, gaus dovanų dvi puikias knygutes, **Svajus ir Gyvybe**, ku-
rias parašė žemelis Jonas Viskoška. Kas užsiraszys "Kova" pasel gaus do-
vanų viena knygutė — **Svajus**, Minėtas knygutes paaukavo autorius L.S.S. naujai,
— "Svajus" 700 knygutė, ir "Gyvybe" 300 knyg.
Norinti mlaetas knygučių susipirkti, gali gauti "Kovos" administracijoje, pyl-
siūnčiant už atidvi 50c, arba 40c. už "Svajų", o 15c. už "Gyvybę", perkant skyrlim.

M. Rosenbaum.

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphiaje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmano pinigų ir išsiūnia po gvarancija į visas ša-
lis sviete. Atlieka tą greitai, atvaigial ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

ATKREIPKIT ATYDĄ

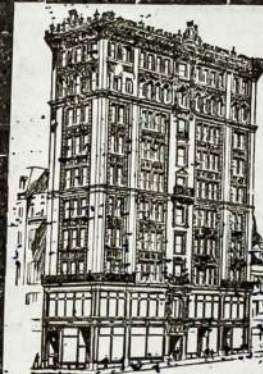
ir pirtki visus trunkus geriausioje vyno sankrovoje.
Mes turime daugybę užsienio ir vietinio gerimų.
Degtinė } Korta nuo 50 centų iki vienuolios dol. 50 cen
gallonas, nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Brandy } kvoste 13 centai iki 2-ju dol.
California Vynas } gultinas 2 dol. 50c. iki 5 dol.
California Vynas } nuo 30 centų iki 1. doleriui 55 c.
ARAKAS (Rum) } nuo 75 centų iki dviejų dolerių.
Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodame
gražias dovanas. Kalbam lietuviai, lenk., ruskai ir kitųip.

B. Z. JESSAR

1748 Orthodox St., Frankford, Philadelphia, Pa.

Pirkejas atsinešes arba at-
siuntes šita iškarpa, gaus
10 per cent pigiau. Labai
patinku. Visi juos rinkit.

SIEGEL BROS.

LAIKRŪDELIAI, DEVISKELĖS,
ŽIEDAI, SPILKUTĖS ir visi kiti
auksiiniai daiktai mūsų parduoda-
mi yra GERIAUSI, KURIUOS
TIK GALI KAS PADARYTI.

Mes pilnai gvarantuojam visus savo
tavorus. PIRK NUO MŪSŲ IR
SUSITAURINK SAU PINIGUS.

SIEGEL BROS. KRAŠTUVE.

Mes reikalaujam pasirodyt, jei yra bent vienas parda-
vėjas visam pasaulyj, kurs galėtų duot geresni
tavora už mūsų prekes.

PIRKDAMI REIKALAUKITE MŪS GVARANCIJOS.

Siegel Bros.

387 Washington St., Boston, Mass.

Knygų Sankrova Broliu Brown.

Knygos parsiduoda už papigintą prekę.

Nėra geresnės dovanos ant švenčių, kaip knyga, arba rašius knygy.
Mūsų turime daugybę knygų lietuviškoje, rusiškoje, vokiškoje, angliškoje, prancūziškoje ir kitokiose kalbose.
„Kovos“ skaitytojams, kurie ateis išsikirpę šią apgarinimą, perkant knygą nuleisime tam tikrą procentą.
Pas mus gali susikalbėti arba parašyti rusiskai, lenkiškai, vokiškai ir angliskai.

Adresotokite šiuo adresu:

BROWN BROS.
Book Store
N. E. cor. 5th & Pine sts.
PHILADELPHIA, PA.

P. S. Silverman.

Rusiskai-Turkiška Pirtis
819 CARPENTER ST., PHILAD'A, PA.

VIENYTELE KRAUTUVE

Religiškų daiktų
Muzikališkų Instrumentu
Maldaknygiu lietuviškų ir lenkiškų
Rožančių, Škaplierių etc.
Visus viengėnius
kviečiame atsilankyti
arba parašyti, o busite visi
užgandinti. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir maskoliškai.

B. Papiernik & Co.
3162 Richmond Str.

PHILADELPHIA, PENNA

Rubin'o Aptieka.

Geriausios vaistai
Pigiausios prekės
Mes gvarantuojame savo tavorą.
S. E. cor. 3rd & Green St.
Philadelphia, Pa.

CHICAGOJ IR APLINKĖJ

Vienatinis agentas laivkorei ir siuntimo pinigų No. Chicagoj. Turi sankrova visokių lietuviškų knygų. Jis yra narys ir agitatorius LSSajungos.

PETER M. KAITIS
221 Wabańska Ave., Chicago, Ill.

Keystone Phone, East 42-70 A.

DR. J. KASZYNSKI

Vienintelis Lietuviškai-Lenkiskas
Daktaras Richmond — miesto dalyje.

Priėmimo valandos: Iki 10 ryte.
Nuo 1 iki 3 vakare.
Nuo 6 iki 9 vakare.

2704 E. Allegheny Ave., Phila.

[SKAITYK! SKAITYK!]

Varšavos specialistas FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps šį apgarsinimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveikslėliu visai dykai.
Neužmirškite adresu:

Wolpe Studio
421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

J. Pomerantz

Nuo šio laiko duoda didelį 16x20 paveikslą veltui su labai gražiais rėmais su kiekvėnu tuzinu fotografijų už visai žemą prekę.

739 So. 2nd St.
Philadelphia, Pa.

Zinomas Rusiskas Fotografas

Felaman

Praso lietuviškos, rusiškos ir lenkiškos publikos atkreipti atydą aut jo gero ir greito darbo. Padidinimas portretų labai pigiai. Kalba lietuviškai, lenkiškai, rusiskai ir angliskai.

821-23 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Chas. Wyrsh.

Wholesale & Retail. Cigarai, tabakas, rėkymo įrankiai. Souvenir Post Cards. Popierų vertelgystė. Kuponus apmainom į dovanas. Kalbam lietuviškai, lenkiškai ir rusiskai.

Cor. 3rd & Noblests., Philadelphia, Pa.

BLITZSTEIN ir SLOBODKIN'O Aptieka.

Rose Slobodkin, P.D. Užveizda
Bell Phone Keystone Phone
Market 3692 D Main 69-65
Kalbam rusiskai, lenkiškai ir angliskai. Daktarą galima rasti
Nuo 8 iki 12 v. dieną ir nuo 6 iki 8 v. vakare
S. W. cor. 4th & Buttonwood St.
PHILADELPHIA - - - PENNA.

NEREIK MOKINTOJU!

Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokytojo — apdaryta \$1.00
Valkų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio [ypač merginoms, kurių daug jau išmoko] 10
Aritmetika mokintis pradinio rėkundu be mokinio. Su paveikslais (apdaryta) 35
Pinigus siųskite per Money Order arba pašto marķemis ant šio adreso:

P. MIKOLAINIS
P. O. Box 62, New York City.

MANO APTIEKOJE YRA:

Severos kraujo čystytojas.....1.00
Reumatizmo gyduolė.....1.00
Sirdies sudrėtinimo vaistas.....1.00
Nuo galvos skaudėjimo.....1.00
Moterims regulatorius.....1.00
Piaučiu ir inkstu gyduolė.....75
Svy. Gothardo aliejus.....75
Motis nuo niežu ir odos.....50
Medicinskas odai mullas.....25
Ir daug kitokių gydulių.

E. W. GILAS, SE. cor. 2nd & Federal st.

„Kova“

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.
Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
Advertisement rates on application.

„KOVA“ išėina kas pėtnyčia. Prenumera į visas dalis svieto:
Metama \$2.00; pusmečiui \$1.00.
Apgarsinimų prekė: Sykis už colį 50c.; per mėnesį \$1.00; per metus \$10.00.
Visokiuose reikaluose susirašant, adresuokite

„KOVA“ 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	J. A. Šanskis 22 Diamond St. Union City, Conn.
II Rajono	J. S. Pruselaitis, 17 James St. Waterbury, Conn.
III-čio "	J. Baltušis, Bx 483, Hazelwood Sta., Pittsburgh, Pa.
IV Rajono	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
V Rajono	A. J. Viznie, 45 Ward st., Worcester, Mass.
VI Rajono	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
VII Rajono	M. Kapočiutis, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
Illinois rajono	F. Živatkauskas 309 Charles St. Scranton Pa.
	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N. Y.
J. Grinius, Gen. Del. New York City.
B. K. Kondrotavičius Box 24, Wilmerding, Pa.

Literatūros Komiteto:

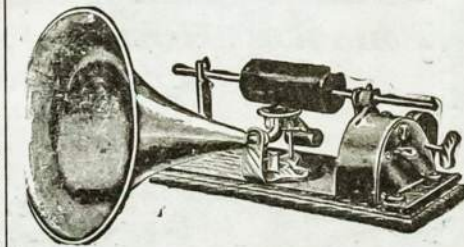
Pirmsėdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgaudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Izdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Tabako naudotojai

Padėkit mums apgarsinti mūsų tabaką tarp savo draugų, o mes duosim jums šį fonografą DYKAI. Nėra tai koks instrumentas žaislėi, kaip tankiai kiti išdirbėjai yra papratę duoti kaip premiją, bet tikrai gera iš kiekvieno atžvilgio kalbamoji mašina (grafofonas).

Kada panorėjęs, jūs galite turėti savo namuose koncertą dykal, ne koncertą rokios suklerusios armonikos ar smulko cypima, bet koncertą didelių bėnų arba orchestros, dainas gorsiausių dainių, juokingas ir užmančias, žodžiu — viską, ką tik norėtum išgirsti, galima pritaityt. Paklaus artymiausioje muzikaliskų instrumentų krautuvej, o apie kalbamąją masiną „King“ (Karalius), dažinosi, jog ją visi pardavinėja po \$15.00.

Mes norim, kad jūs padėtumet mums pagarsinti mūsų geriausią tabaką cigaretams ir pypkiams. Mes prisiųsim jums visokio tabako po bliskį. Austriskio, Boensiskio, Herškio. Jūs lengvai tą tabaką galite parduot savo draugams, nes tai yra geriausias tabakas, kokį kur galima gau.

Tabakas tas yra tas pats, kurį jūs telp noriai rukėt Europoj, tabakas kurį jūs draugai nemaziau už jus myli. Aplaiškes mus tabaką, rekomenduok jį savo draugams, ir jei jie jiems patike, duok jiems mus vardą ir adresą ir tokiu budu padėsi mums apgarsinti. Už tai mes duosim jums visai dykai mūsų „King“ fonografą. Yra tai vienintelė proga gaut dovaną.

Už tabaką mes rokuosim jums \$6.00. Prisiųsk iš kalno 50c. (stampoms), o mes išsiųsim tabaką ir fonografą. Apžiūrėjęs, jei rasi gerai, užmokėsi likusius \$5.50 ir pasiilksi juos sau.

PINIGUS sugrąžinsim kiekvienam, kurs bus neužgandintas. PASARGA: tas dovanas duosim tik telp ilgal, kol mes nepersitiktinsim, jog mūsų kompanija yra ganėtinai apgarsinta. Todėl patariam neatidėliot, jei norit gaut mus fonografą dykal.

Adresuok:

European Tobacco Co.
33 Leonard St., Dep. 76.
NEW YORK, N. Y.

Paži

Kolai darbininkam
jrankių, kolai bus fabrik
laik bus išdirbami tavorai
darbininkai bus
„darbo spēka“, tol
nes dabar mūsų laikų drau
neišvengiamas išnaudojima
arba ypatinga dar
tavorų išdirbimas
Bet neišvengiamai kyl
kaip tas, kuris perka, nori
duoda, nori brangiau gauti,
minko ir kapitalisto; čia kyl
vos pradžia, ir kovoja dar
pesų darbo dieną, už dides
aplinkybes. Šioji kova pasi
paplūmus pereina į politik
nauko savo atstovus į parlam
sindikatu darbininkams įsta
kov. Darbininkai bekovod
mū perimiamo savo dvasioj,
gaminioja (vienija) pa